Nr. 118 (15.197). Lwów, piątek 26. maja 1939. Rok LX.
Ч. 118 (15.197). Львів, пятниця 26. травня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10. II. ПОВ
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Лєгіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
четвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіската „Діла".

Зчорашнє (117) число „Діла" підпало конфіскаті за (подаємо, як у рішенні львівського городського старости) передову статтю, що починається від слів „Між молотом" у цілости з наголовком, за новинку (п. н. „Нема „поляків греко-католиків") від слів: „Одночасно" до слів „римо-католиків" і за новинку, що починається від слів „За що" до слів „карають. Поліція забрала видрукований наклад, ми видали другий наклад.

Заява прем Чемберлена у справі пакту взаїмної помочі з Францією та ССР

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ЗААПРОБУВАВ ПРОЄКТ ПАКТУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британський уряд відбув у середу перед полуднем 2-годинне засідання, на якім мін. Галіфакс зясував хід розмов з московським урядом. На його внесок уряд заапробував пакт взаїмної помочі між Англією, Францією та СССР.

Прем. Чемберлен зложив таку заяву:

„У висліді розмов, що їх мін. Галіфакс відбув у Парижі та в Женеві, вияснено всі погляди, що входили в рахубу. Треба сподіватися скорого повного порозуміння у висліді британської пропозиції що до основного питання".

Опісля Чемберлен висловив надію, що на засіданні палати громад по Зелених Святах він могтиме дати точний звіт про порозуміння яке без сумніву до того часу заключать.

Як поставиться Японія

ДО АНГЛЬО - ФРАНКО - СОВІТСЬКОГО ПАКТУ?

ПАРИЖ, ПАТ. Паризькі кола на загал вдоволені заявою Чемберлена, що небавом заключать англьо - франко - совітський пакт взаїмної помочі. Часописи зокрема застановляються над питанням, як зареагує на той пакт Японія.

„Ексцельзіор" уважає, що пакт не повинен викликати труднощів на Далекому Сході, так само як аналогічний пакт між СССР та Францією. Японія не зареагує на нього дуже негативно, тим більше, що японські політики не хочуть мішатись до европейських справ.

Японський уряд заповідає збройну акцію на терені міжнар. концесій у Китаю

ТОКІО, ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ заявив, що уряд готовий ужити збройної сили, щоб зліквідувати акцію протияпонських елементів на терені міжнародних концесій у Китаю.

Японський уряд стоїть на становищі, що цею діяльністю кермує куомінтан, тому її треба трактувати нарівні з акцією китайських військ. Японія бере участь в управі міжнародних концесій у Китаю і це дає їй право на випадок потреби ужити військ також на терені концесій.

Ґенеральний німецький інспектор летунства їде до Італії.

БЕРЛІН. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: У звязку з німецько - італійським союзом ґенеральний інспектор німецького летунства ген. Мільх на приказ маршала Ґерінга виїхав до Риму, щоб перевести розмови з італійським міністром летунства.

Ґенералові Мільхові товаришать кілька вищих старшин штабу летунства.

Міністр Чяно вернувся з Берліна.

РИМ, ПАТ. В середу в год. 11,45 вернувся з Берліна до Риму мін. Чяно, якого юрба повитала великими манифестаціями. Мін. Чяно доручив Мусолінієві оригінал пакту з Німеччиною.

„Християнська цивілізація глибоко потрясена і загрожена".

ПРОМОВА БРИТІЙСЬКОГО КОРОЛЯ У ВІННІПЕҐУ.

ВІННІПЕҐ, ПАТ. Британська королівська пара приїхала в середу в год. 16,30 до Вінніпеґу, столиці провінції Манітоби.

Король Юрій виголосив там промову, яку трансмітували всі радіовисильні британської імперії. Він ствердив, що британська імперія лучить старий світ з новим; це її історична роля.

Давніше Европа вела перед своїм духом, але тепер струмінь натхніння не пливе так само. Християнська цивілізація глибоко потрясена і загрожена. Боремося за те, щоб її відбудувати у цілій величі, але це важке завдання вимагає багато часу.

Також Азія є тереном скорих змін та глибоких потрясень.

Тимчасом примір доказує, що два народи можуть жити у повній свободі та безпеці, зберігаючи окремішність та власну культуру, так як канадійські анґлійці і французи.

У взаєминах між Канадою та Злученими Державами понад 100 років полагоджувано всі спори мирно, не вживаючи сили ані навіть погроз.

9 ІТАЛІЙСЬКИХ ПАРОПЛАВІВ ВИПЛИЛО ПО ДОБРОВОЛЬЦІВ З ЕСПАНІЇ.

НЕАПОЛЬ, ПАТ. В середу виплило з Неаполю 8 великих пароплавів, щоб забрати італійських леґіонерів з Еспанії; з Ґенуї виплив до Еспанії один пароплав. Леґіонери причалять до Неаполю в перших днях червня.

СССР не допускає до порозуміння у справі реміліталризації Аляндських Островів.

ЖЕНЕВА, ПАТ. Рада Ліґи Націй не зібралася в середу на засідання з огляду на труднощі зі справою реміліталризації Аляндських островів.

Труднощі спричинює совітський делеґат амбасадор Майський, який дістав інструкцію домагатися, щоб справу відложено. Фінляндія і Швеція рішуче виступають проти того домагання. Розмови між представниками заінтересованих держав до тепер не дали висліду.

СТАНОВИЩЕ ШВЕДСЬКОЇ ПРЕСИ.

ШТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведська преса стверджує, що не зважаючи на неприхильне становище СССР, Фінляндія і Швеція таки укріплять Аляндські острови; тої справи неможливо відкладати до чергової сесії.

„Штокгольмс Тіднінґен" підкреслює, що фортифікація Аляндів матиме виключно обоправний характер, що не загрожуватиме совітській фльоті. Фінляндія та Швеція не дадуть Совітам інформацій про укріплення островів, бо тут іде про військову тайну.

Побут голяндської королеви у Брюсселі.

БРЮССЕЛЯ, ПАТ. Голяндська королева Вільгельміна відвідала крипту св. Леонарда у Лякен, де похоронено бельгійських королів, опісля поїхала з бельгійським королем до ратуші, де посадник Адольф Макс виголосив промову, в якій підкреслив, що малі держави повинні зблизитися та помагати собі в обличчі загрози брутальної сили. Ізоляція значила би для них стільки, що смерть.

Королева відповіла: „Ми повинні не лише жити у великій приязни і пошані, але крім того у нинішніх неспокійних часах ми повинні згідно підтримувати все, що може причинитися до загального добробуту людства". Опісля вона вийшла на балькон ратуші, де зібрана на площі юрба повитала її оваційно.

ЗАЛОГУ АМЕРИКАНСЬКОГО ПІДВОДНОГО СУДНА „СКВАЛІС" ЧАСТИННО ВИРЯТУВАНО.

ПОРТСМАВТ, ПАТ. Корабель „Фалькон" повідомив радієвою телеграмою, що витягнено на поверхню ратівничий дзвін з 7-ма моряками зі затопленого підводного судна „Скваліс". Крім них живе ще 16 членів залоги, зате коло 30 моряків згинуло. — Опісля видобуто дальших 8 моряків, які твердять, що 25 їхніх товаришів живе. Чи це правда — не вдалося провірити.

Є це перший випадок, коли вдалося врятувати залогу підводного судна з такої глибини.

Вислід всенароднього голосування в Данії.

0,6% ГОЛОСІВ РІШИЛО ПРО ВИСЛІД РЕФЕРЕНДУМ.

КОПЕНГАГА, ПАТ. Підчас референдум у справі зміни данської конституції за урядовим проєктом голосувало 44,4% уповажнених до голосування. Тому, що до зміни конституції необхідно щонайменше 45% голосів, проєкт перепав.

Що вартні заяви льояльности?

Львів, 24. травня 1939.

(К) Кілька днів тому ми передали за польською пресою інтервю варшавського кореспондента „Юнайтед Пресс" з послом В. Целевичем. Ми подали теж кілька голосів польської преси з приводу цього інтервю. Сьогодні не ставимо собі завдання входити в оцінку змісту заяви п. Целевича, ані не будемо аналізувати факту, що вона в такій а не іншій формі появилась. Хочемо тільки зупинитись над одною оригінальною реакцією одного з польських голосів конкретно: львівського „Век-у Нового". Його передовик п. Н. висловив з нагоди цього інтервю думку яка, маємо враження, в цій формі появилась уперше на сторінках польської преси.

Думка чи краще сказати: хід думок п. Н. приблизно такий: Польська прилюдна опінія нотує з вдоволенням українські декларації льояльности, однак не вірить в їхню реальну вартість. Яка остаточна консеквенція такої льогіки, що вже нераз мала місце? Признання — каже п. Н. — що Польща є супроти української проблеми безсильна. Бо казати, що українці все і при кожній нагоді будуть змагати, щоб „заспокоїти свої національні аспірації проти Польщі", вірити в те, що вони є і все будуть готові вхопити кожну руку, яка до них простягнеться із зовні, це значить, погоджуватися з висновком, що політика польська не має в українській справі що робити. Однак п. Н. уважає таке поставлення проблеми помилковим. Де причина — питає він — що не вважаючи на 20-тилітнє співжиття з польською державністю українське громадянство з нею так слабо звязане? Чому українським політикам, які декларують льояльність для Польщі, грозить постійна небезпека що „терен зі своїми настроями їх здезавуює і їхні заяви перекреслить? Відповідь п. Н.: Драма розіграється на долі, на низах, тут треба змінити політичні умовини, серед яких ці доли живуть. Позискати ще одну заяву, яка декларує вірність Польщі це річ без вартости **поки на низах не зміняться справжні відносини.** Отож треба — на думку п. Н. — в першу чергу змінити такі елементи цих відносин, які впливають на поставу українських мас. Треба приступити до реалізації конечних — додаймо: і примітивних — постулятів, які не заторкують польських інтересів та які виконати треба, незалежно від коньюнктури, незалежно від такої чи іншої заяви льояльности, а саме виконати треба хоч би тому, бо вони слушні. Ось нпр. постуляти громадянської рівности, що випливають з конституції і з фактичної та безспірної племінної окремішности українців, або постуляти виконання громадських прав, теж конституцією забезпечених.

Оригінальність цього ходу думок не лежить у самому їх змісті, лише в пригадці польському громадянству, що не можна другого кроку ставити перед першим. Другим кроком є заява льояльности чи вимога, щоб її складати — без відповідної реальної підбудови, якої вона була б льогічним — у політичному сенсі — наслідком. **Не заява творить умовини, порядкує їх, справляє їх в одно річище, себто розвязує політичну проблему, лише навпаки: змінена політична проблема впливає на політичну думку, якої ланками є тоді поодинокі політичні акти чи заяви.**

Справді політика потребує відповідної температури. Ані абсолютне зеро ані точка кипіння настроїв не є такою пригожою температурою. І тому на нашу думку, висновки п. Н. треба би справити в одному: виконати конечні постуляти лише з тієї рації, що вони є слушні, треба саме тому, щоб витворити температуру, якої вимагає яканебудь політика. Це, так би мовити, вступ до неї. Ствердження, що польське громадянство не довіряє ніякій українській заяві льояльности є саме ствердженням, що в сьогоднішніх умовинах ніяка розумна політика на українському відтинку неможлива. **Треба попробувати зробити її можливою. Це станеться тільки після введення в життя постуляту громадянської рівности, після виконання засадничих прав, що випливають з конституції.** Лише в умовинах тієї рівности можливе дальше взаємне вирівнювання, заспокоювання вищих, національно-політичних потреб. Траґедією польсько-українських взаємин було те, що громадянську рівність польська сторона пересувала в площину політичну: вона жила в постійній тривозі, що в умовинах громадянської рівности польський національний стан посідання меншатиме в користь українців. Ось у двацяті роковини цих взаємин польський публіцист доходить до точки виходу всякої політики: до рівности шанс перед **правом.** Ми свідомі, що це просте ствердження не таке просте у переведенні. Однак від нього треба починати. Здається, крайня пора заризикувати це переведення.

Тут стрінемось з боку величезної більшости польської публіцистики зі замітом: на якінебудь „реформи" брак сьогодні одного важного чинника, чинника часу. І тому треба залишитися при дотеперішній політиці, яку змінити в обличчі ґрізного европейського положення неможливо. Знову ж доходимо до відомої вже квадратури кола: „Наперед льояльність, а потім реформи". Заслугою п. Н. вважаємо те, що він своєму громадянству пригадав функціональний звязок, який існує поміж льояльністю і політикою, себто, **що перше безвартісне; коли неможливе друге.** Він не бавиться в пустомельство чи можливо відвернути чергу цих двох понять, лише радить таки... робити політику. Що правда, радить це скромно, бо — починати від громадянських прав. Але і це треба нарешті колись зробити. І чим пізніше, тим трудніше. Найбільша нинішня трудність — загаяний 20-тилітній час!

Невдала спроба оживити Ліґу Націй.

(Від нашого кореспондента).

Женева, 18. травня 1939.

У своїй туринській промові Мусоліні зазначив між іншим, що „Ліґу Націй" похоронили без жалю у великому мармуровому мавзолею на березі Леману". Для Італії і Німеччини та кількох інших держав Л. Н. справді не існує. Але вона існує ще для багатьох держав, також і для скандинавських, які це підкреслили на своїй останній конференції. Вони навіть мають намір і надію урятувати ще Л. Н. відповідною реформою, яка стріне, розуміється, як це було й раніше, опір представників Москви. Отже не зважаючи на вихід багатьох держав, боротьба між тими, що лишаються ще в Л. Н., не припиняється. Не можуть все ще порозумітися й майбутні великодержавні союзниці, яким замало женевських обопільних зобовязань, спрямованих проти „напасників". Тому й на вимогу московського уряду весняну сесію Л. Н. спершу на тиждень відложили.

Здогад деяких дотепних журналістів, що Молотов потребує бодай кілька днів, щоб вправитись у французькій мові та могти відчитати потрібні тексти перед високими зборами, показалися неслушними, бо він до Женеви взагалі не приїде. За те Патьомкін мусить мати час розтовкмачити Сталінові та Молотову значіння своїх відвідин в Анкарі, Софії, Букарешті та особливо у Варшаві. Але найбільше часу вимагають анґльо-московські наради, яких завершенням мало бути побачення льорда Галіфакса з Патьомкіном у Женеві. І саме вони ніби спричинили відложення сесії, хоч потім показалося, що й Патьомкіна у Женеві теж не буде. Чи Ліґа Н. стане рямкою для анґльо-московської ідилії, побачимо незабаром. Переговори у всякім разі, як повідомляє досить одноголосно анґлійська і французька преса, розвиваються дуже добре; єдиною перешкодою до цілковитої згоди є ніби вимога московського уряду устійнити формальний його союз з обома західніми великодержавами. З цього приводу пише льондонський „Санді Таймс": „Кожна російська суґестія, яка тільки не схоче тісного мілітарного союзу, який на думку урядових британських кол поділив би Европу на два ідеольоґічні табори та охолодив би відносини між Велико-Британією з одного та Портуґалією, Еспанією і Югославією, коли навіть не самою Польщею, з другого боку, стріне напевно найбільшу увагу в Льондоні". Чому такий союз охолодив би відносини між Льондоном та згаданими державами значно більше, ніж ґарантія західних кордонів СССР чи висилка британських військових фахівців до Москви, чого жадають деякі британські ґазети, це лишається загадкою дотичних анґлійських політиків.

Коли приймемо, що „Журналь де Женев" є виразником найбільш розважних кол Л. Н., то їх погляди виглядають більш-менше так: „Мета, до якої іде Льондон і Париж, дуже відмінна від тої, яку хоче осягнути Сталін. Всі вони хочуть протиставитися перевазі Німеччини в Европі, але це властиво майже все, що може їх зблизити. Західні цивілізовані держави заінтересовані в спокою, ладі, пильній мирній праці; совітська ж потуга спирається на боротьбу кляс, агітацію, революцію. Поєднати захід і азійський схід Европи, це получити воду і вогонь. Є щось глибоко тривожного в цій сполуці добра і зла, — змагання творити і змагання руйнувати..." Погляд, що „краще поєднати СССР з Францією та Анґлією ніж з Німеччиною", уважає директор Жан Мартен хибним. „Коли Сталін здібний получитися з своїм найбільш запеклим противником, то йому не можна вірити, бо він розірве кожну умову, коли вважатиме це в своїм інтересі." Висновок женевського щоденника той, що „може незабаром держави будуть змушені співпрацювати, щоб не розпочати війни, перед якою всі вони мають жах."

Зпоміж тих держав, що покинули в останнім часі Л. Н., жалують найбільше в Женеві за Еспанією. Тут сподівалися, що еспанський уряд зачекає бодай до осени, але він не належить очевидно до тих, що проволікають без потреби виконання своїх рішень. Тим більше, що цей крок Мадриду має також очевидно зазначити виразніше напрям сучасної політики Еспанії. На загал його вважають тут слушним і льоґічним, особливо після того, як Еспанія приступила до протикомуністичного пакту. Пригадуємо, що Л. Н. впродовж майже трьох літ стояла по боці противників національної Еспанії. Небагато бракувало навіть, щоб Л. Н. 4. жовтня 1939 р. висловилась проти дальшого зберігання політики невтручання. Ліві елементи Л. Н. з Совітами на чолі пхали все її до резолюцій, що ображали глибоко національні почування еспанців. Отже в Женеві розуміють дуже добре, що представники уряду ґенерала Франка не можуть співпрацювати в Л. Н. з деякими державами, які робили все від них залежне, щоб зруйнувати Еспанію.

Справи Данціґу на денний порядок весняної сесії не поставили, але мабуть не будуть її цілком промовчувати. Чи буде про всі мова взагалі, покищо звичайно невідомо, особливо коли мати на увазі політичні інтенції москалів. Про Данціґ у Женеві говорять небагато, не зважаючи на досить часті звістки про „інциденти" з одного і другого боку. Головна увага звернена на анґльо-московські та анґльо-турецькі переговори. Для сучасних міжнародніх відносин дуже характеристично, що анґльо-турецький пакт звернений в більшій мірі проти Німеччини ніж проти Італії, бо через Дарданелі має прийти поміч Румунії. Те, що Туреччина закинула політику невтральности, на думку декого тут усталить поважно політичні відносини в Европі і може значно поширити поле діяльности держав осі. З українського погляду рішення Туреччини можна повитати, бо воно наближує з півдня европейський конфлікт до українських берегів Чорного Моря. Чому ж анґльо-турецький пакт не буде предложений Лізі Націй, тимчасом невідомо. Воно свідчить про повну парадоксальність ситуації Ліґи, бо чейже західні великодержави дискредитують цим ту, міжнародню інституцію, яку головно власними засобами втримують. Отже ледви, чи замір Франції, Анґлії та „невтральних" надати в нинішній напруженій ситуації трохи авторитету Лізі — вдасться. Ця установа має вже зовсім анахронічний і хіба тільки декоративний характер. Єдина сенсація — це використання теперішньої нагоди для анґльо-совітських розмов серед чудової швайцарської природи. І на ту сенсацію гострять собі пера тутешні журналісти. **М. Д[illegible]**

—o—

Подяка.

Вп. П. Д-рові Малисові за успішне переведення моєї операції і дуже старанну опіку в часі лікування, **Вп. П. Професорові Д-рові Паньчишинові** за лікарську поміч і всім **Вп. Сестрам Народньої Лічниці** у Львові за їх труди в часі моєї недуги складаю сердечну подяку.

Сокаль. **Олена Хомінська.**

ПЕРШИЙ СЛОВАЦЬКИЙ ПОСОЛ В БУДАПЕШТІ.

БУДАПЕШТ, 24. 5. Мадярський реґент Горті прийняв сьогодні першого словацького посла при мадярськім уряді д-ра Спаска, який вручив регентові повновласні листи.

Вісти з Буковини і Басарабії.

ДОПОМОГОВА АКЦІЯ

Ще підчас боїв у Карпатській Україні почалася на Буковині збірка для ранених і втікачів. Ініціятива вийшла з Т-ва „Жіноча Громада". Це т-во вело досі цілу акцію, як збірки, так теж і інтервенції перед владою. Тепер, коли румунська влада дала дозвіл на офіціяльну збірку (до 15. серпня ц. р. на жаль, обмежено дозвіл лиш на місто Чернівці), створився окремий „Допомоговий Комітет", що до нього крім виділу Т-ва „Жіноча Громада" ввійшли ще пп. д-р Володимир Залозецький як голова, Василь Якубович як референт і д-р Антін Кирилів як правний дорадник.

Тому, що через Сигіт приходять вісти, що в Карпатській Україні панує голод і недостача навіть найзвичайніших лікарських засобів, д-р В. Залозецький звернувся через мадярське посольство в Букарешті до мадярського уряду за дозволом нести безпосередню поміч закарпатським братам. Мадярський посол обіцяв передати прохання своєму урядові. При тім він заявив, що „Карпатська Січ" своєю геройською поставою накоїла мадярській армії сорому на ввесь світ.

ВДЯЧНА ПАМЯТЬ.

У квітні ц. р. минуло 20 літ від смерти найдіяльнішого і дуже заслуженого пароха черновецької греко-католицької громади, о. мітрата **Целестина Костецького.** Щоб його світла постать не затерлася в памяті поколінь, Т-во українських жінок „Мироносиці" уфундувало пропамятну таблицю в його память, яку вмуровано поруч таблиці присвяченої памяти Маркіяна Шашкевича, на правій стіні парохіяльної церкви. Відкриття відбулося 9. травня ц. р.

ЯНИЧАРИ

Від 1. І. ц. р. королівський резидент Буковини видає політ.-літ. щоденник у румунській мові п. н. „Сучава". Його завдання „боєвим ладом прискорити румунізацію Буковини й Басарабії". Державні урядовці, вчителі, священики української народности поневолі обовязані передплачувати цей часопис.

Між його постійними співробітниками бачимо такі імена: Богач, Бондар, Бучевський, Козак, Козьма, Кушнірюк, Федюк, Мегасюк, Павлюк, Турмок, Загородників, Гоменко, Менюк та інші. Всі вони вийшли зпід української стріхи, але опинилися сьогодні по тамтім боці барикади. Здібніші з них змінять небаром і свої прізвища. Бо-ж на чільних місцях у румунській науці й адміністрації вже тепер досить багато наших перекінчиків. На жаль, обставини, в яких знаходиться тутешнє українське громадянство, як внутрішні, так і зовнішні, не дають змоги тому протиставитися.

НА ЗАСЛАННЯ.

З початком травня ц. р. перенесено новий контингент фінансовсх і залізничих урядовців-українців у найдальші околиці Румунії та Семигороду.

В. Цецин.



З церковних справ.

СВЯТО-ВОЛОДИМИРСЬКІ ТОРЖЕ[С]ТВА В РИМІ.

Пишуть нам з Риму:

Дня 14. ц. м. на мурах Рим[у] появились афіші такого змісту:

„З приводу 950-ліття хрещення св. Володимира та його народу трудами й заходами Української Папської Семінарії св. Йосафата та Російської св. Тереси від Дитятка Ісуса відбудуться оці врочисті богослуження:

Пятниця 19. травня, в церкві Джезу: год. 8. Служба Божа. Відправить Всесв. о. Патріціо Murray, головний настоятель оо. Редемптористів. Год. 10. архиерейська Служба Божа. Відправить Й. Е. Монс. Карльо Марготті, архиепископ Гориції. Год. 18.30 реферат Всесв. о. Олекси Амбросія Мані Т. І. — Пресв. Тайнами поблагословить Й. Е. кард. Евген Тіссеран, секретар св. Конгрегації для Східньої Церкви.

Субота 20. травня, в церкві Джезу: год. 8. Служба Божа. Відправить Всесв. о. Мартінс Жіллет, генеральний настоятель оо. Домініканів. Год. 10. архиерейська Служба Божа. Відправить Й. Е. Монс. Петро Пізані, титулярний архиепископ Томіський та асистент Папського Престолу. Год. 18.30 реферат Й. Е. Монс. Олександра Євреїнова, титулярного епископа Піонійського та ордината для східнього обряду в Римі. Пресвятими Тайнами поблагословить Й. Е. кард. Йосиф Піццардо

Неділя 21. травня, в церкві Джезу: год. 8. Служба Божа. Відправить Всесв. о. Володимир Ледуховський, генеральний настоятель оо. Єзуїтів. **У базиліці св. Петра:** год. 11. архиерейська Літургія у східньому (византійському) обряді при престолі „делля Катедра" за (особливим) дозволом св. Отця. Відправить Й. Е. Монс. Олександер Євреїнов, тит. епископ Піонійський та ординант для східнього (византійського) обряду в Римі. В церкві Джезу: год. 18.30 реферат Й. Е. кардинала Ерменеджільдо Пелегрінетті. Пресв. Тайнами поблагословить Й. Е. кард. Франческо Марманджі. — Св. Отець зволив признати повний відпуст під звичайними умовинами всім приявним на архиерейській Літургії в базиліці св. Петра.

Як нам пишуть, ці римські торжества відбулися величаво. Папа Пій XII. з приводу цих торжеств вислав окреме письмо секретареві св. Конгрегації для Східньої Церкви. Зміст того письма подало „Діло" з 23. ц. м.

ПОЛІТИЧНЕ ПОСЛАНІЄ ЕПИСКОПА СТОЙКИ.

Мукачівський гр.-кат. епископ, широко відомий мадярон Олександер Стойка, видав на Великодні Свята пастирський лист до вірних і духовества своєї єпархії (Карпатської України), в якому радіє з приводу прилучення Карпатської України до „корони св. Стефана" та називає український уряд під проводом о. Волошина — „терористичним". Посланіє появилось у двох мовах: українській (жахливим язичієм) і мадярській.

НОВИЙ ГРЕКО-КАТ. ЕПИСКОП.

Дня 14. ц. м. висвятили в Маріяповчі (Мадярщина) о. **Миколу Дудаша** ЧСВВ, дотеперішнього настоятеля васіліянських монастирів у Мадярщині, на греко-кат. епископа з осідком у Гайдурозі. Новий епископ призначений для греко-кат. вірних у Мадярщині (поза Карпатською Україною). Він студіював за молоду у васіліянських монастирях в Галичині, потім у Римі та працював м. ін. якийсь час як місіонар між нашими переселенцями в Америці.

ВІДІЗД НІМЕЦЬКОГО ЛЕГІОНУ З ЕСПАНІЇ ПРИКРИТИЙ ТАЄМНИЦЕЮ.

Авас повідомляє з французько-еспанського кордону, що на приказ команданта німецького легіону тільки **німецькі, італійські та еспанські фотографи можуть бути присутні** підчас того, як німецькі вояки всідатимуть на кораблі у Віхо, відки вони виїдуть до Німеччини. Іншим журналістам гостро заборонили робити репортажі.

З польської преси.

Проти „ендецького катехизму".

Тоді, коли львівські ендеки здобувши поважне число мандатів до Міської Ради, пишуть захлистуючись від радощів про те, що прийшла пора перебудувати львівське громадсько-політичне життя в тому напрямі, щоб надати Львову характер суто польського міста, без огляду на те, що в ньому живе велике число українців, появляється голос, який накликує, щоб уже раз вилізти з того „багна", в якому завдяки ендеції застрягло східно-галицьке громадсько-політичне життя. Це стаття **„Веку Нового"** (з 25-го травня ц. р.) п. н. „Раціоналізм і фраза. Чи у Східній Галичині є тільки ендеки?"

> „Ендецький погляд — читаємо в тій статті — на українську справу є для великої частини нашої опінії міродатний. Підлягають йому навіть ті, що у всіх інших справах є прихильниками протилежних засад".

Програмово — каже автор — той ендецький погляд на українську справу нічого не репрезентує, бо не є ніякою програмою сама ідея боротьби для боротьби. Ця ендецька перманентна боротьба з українцями — пише „Век Нови" — це свого роду патріотична нотка, яка має здобути ендецькій партії популярність та вплив серед маси польського громадянства, але

> „у відношенні до українців ціла та ендецька демагогія не дала найменшого позитивного вислїду. Не заралила переходові в українські руки кількасот тисяч гектарів землі з добровільної парцеляції, яку зрештою переводили люди, що найрадше передплачують „Варшавскі Дзєннік Народови". Не спинює рушення польських селян. Була і є силою, яка радше підтримує розвиток української кооперації і торговлі, бо гасло „Свій до свого" завжди обосічне. Зате чим може похвалитися в тій ділянці „Стронніцтво Народове", то тим, що витворило й підтримує стан заогнення, який у найвищій мірі утруднює державну й конструктивну меншинну політику".

Коли говорити — пише „Век Нови" — з представниками центральної влади про те, що у Східній Галичині треба щось зробити, щоб раз наладнати відносини, то ті представники центральної влади погоджуються з тим, але заявляють, що мусять рахуватися з польською опінією у Східній Галичині. За цю опінію вони уважають усе те, що кажуть чи пишуть ендеки. З варшавської перспективи може виглядати, що у Східній Галичині „Стронніцтво Народове" має диктатуру. Але це фальшива картина — пише „Век Нови":

> „Поза ендецією є тут політичні організації, які засадничо і програмово інакше розуміють національну політику, її цілі й методи. Але допустили до того, що їх заглушили і зрештою мають ще й інші турботи поза боротьбою за українську програму. Є люди розумні й легітимовані високим патріотизмом, які чують, що те багно, в якому тут усі застрягли завдяки ендеції, не є ніяким шляхом. Є також у Львові політики здібні думати державними категоріями. Коли положення має змінитися, то всі ті сили мусять сконцентруватися. При багатьох ріжницях знайдуть у собі бодай одне спільне: державний раціоналізм. Мусять скупчитися і протиставитися диктатурі глупоти і плиткої фрази. Мусять переломити міт, що у Східній Галичині обовязує і панує тільки ендецький катехизм".

З якою метою? — питається автор статті відповідає: „Щоби вийти зі сліпої вулиці, яка стала символом нашої меншинної політики".

З ВОЛИНСЬКОГО ЖИТТЯ.

СПРАВА СОБОРУ В ЛУЦЬКУ.

Після того, як цю справу взяла на свій варстат відома польська письменниця Коссак-Щуцька і згодом також „Мали Дзеннік" (чч. 111-112) під голосним наголовком: „Польська суспільність в Луцьку вимагає ревіндикації костела оо. Бернардинів" (собору), довкола справи цієї православної святині знову почали кружляти тривожні, іноді просто неймовірні чутки.

Поперше, станула руба справа землі під собором і довкола неї, подруге, грошей зложених православним населенням Луцька й околиць на створення з руїн сьогоднішньої будівлі. Відомо, що на тому місці, де стоїть нині собор, князь Василь Острозький побудував деревляну церкву й подарував порядний шмат землі, де (побіч собора) сотні років стояли й нині стоять дом.. луцького Чеснохр. Братства. Вже сам цей факт свідчить, що це земля православного українського населення.

„Мали Дзеннік" подає, що буцім-то на цьому місці Агнешка Гораїмова побудувала деревляний костел (у 1643 р.), а в 1754 р. на цьому місці зявився бернардинський мурований костел. Це дуже вільне оперування історичними згадками, очевидно, з метою доказати, що земля під собором неукраїнська. Через те, що Гораїмови були православними, а потім уніятами, ми зовсім не здивувалися б, якби виявилося, що п. Агнія (Агнешка) Гораїмова побудувала тут чи десь у сусідстві „косцюлек" православний або уніятський. Але цим повинен би хтось занятися.

Далі — справа ще з грішми, вложеними на здвигнення сьогоднішнього собору. І ось пускає хтось чутки, що, мовляв, справа вже вирішена і про гроші нема що й думати, бо архиепископ Олексій буцімто погодився на ревіндикацію і навіть наказав готовитися до передання собору. Перший пустив цю чутку, що „духовна влада погодилася на зворот собору", той самий „Мали Дзеннік" у згаданому числі.

Отак ступнево духово обеззброюють українське населення Луцька й околиць.

А яке польське громадянство підписувало подання про ревіндикацію собору, всі добре знають — малолітні діти та взагалі прохожі на чистому аркуші паперу.

ЧИ НЕ БОЯРСЬКА ПЕЧАТКА?

У „Волинському Музеї" в Луцьку переховується прецікава памятка старовини: стара бронзова одностороння печатка, що має форму неправильного кола й напис словянськими буквами. На печатці зображена птиця, що стоїть боком і має голову обернену назад та підняті крила. З другого боку печатки — сліди прикріплення її до якогось іншого предмету, можливо — перстеня.

Місцеві фахівці припускають, що печатка походить з XIV. стол. та уявляє собою боярську печатку наших старих часів. Якщо це дійсно боярська печатка, то вона має значну вартість, бо боярських печаток знайдено взагалі дуже мало.

Про те, що печатка могла належати значній особі, як якомусь бояринові, а може і князеві, свідчить факт, що знайшли її в Жидичині біля Луцька. Це дуже старе село, що відогравало велику культурну ролю повних пять віків.

З історії відомо, що великий князь Данило Романович відвідав Жидичин, щоб поклонитися тут високошанованому образові св. Миколая. Жидичин один час був резиденцією українських уніятських епископів Луцька. Там була теж така уніятська духовна семинарія.

Тут серед прочан можна було бачити всіх від найславніших князів і вельможних боярів до простих ґречкосіїв. Отже печатка могла мати власником справді когось із славніших людей.

М. ХАНЕНКО НА ВОЛІ.

Цими днями випустили арештованого М. Ханенка на волю за кавцією. С. С.

Прикре непорозуміння.

(З приводу виселення директора „Гуцульського Мистецтва").

Мало не два повні десятиліття жив і працював у Косові під Коломиєю емігрант з Придніпрянщини — Михайло Куриленко. Власною працею й інвенцією створив для себе і для цілого гурту працівників ткацького виробництва варстат праці. Та мало того. „Гуцульське Мистецтво", бо так називається створена Куриленком установа, дуже скоро зайняло перше місце серед споріднених зі собою підприємств, а в ділянці українського мистецького та стилевого килимарства почало грати провідну ролю. Дві великі вистави, уладжені „Гуцульським Мистецтвом" у Львові, як теж вистави у Варшаві, Познані й інших містах Польщі, звернули увагу своєї та чужинецької критики на розкриті Куриленком можливости практичного пристосування найкращих орнаментальних традицій і техніки до сучасного килимарства. З варстатів „Гуцульського Мистецтва" почали виходити килими, що нівчому не уступали старим українським килимам XVII—XVIII віку, що більше, новими взорами, компонованими такими мистцями, як П. Ковжун, Р. Лісовський В. Крижанівський, С. Гординський та П. Холодний, почали збогачувати й без того вже широкий репертуар української килимової орнаментики. Слідкуючи за продукцією „Гуцульського Мистецтва", можна було без перебільшення говорити про відродження українського килимарства. І оце в розгарі праці поцілив „Гуцульське Мистецтво" нежданий, а якже загрозливий удар: адміністраційна влада виселила М. Куриленка разом з родиною з прикордонної смуги, в якій знаходиться Косів. Очевидно, М. Куриленко, людина наскрізь аполітична, прийняв це зарядження влади, як наслідок прикрого непорозуміння, що повинно скоро вияснитися. Та покищо М. Куриленко перебуває поза місцем осідку „Гуцульського Мистецтва", а це загрожує небажаними наслідками як для самої установи, так і для нашого килимарства взагалі. Треба сподіватися, що справа вяясниться і М. Куриленко вернеться до свого варстату праці, з користю для себе і для мистецької культури нашого краю.

—o—

Вісь поділила Европу між себе в тайній умові.

„Юнайтед Прес" навязуючи до статті в „Джіорнале д Італія" про тайні умови військово-політичного союзу і про подробиці військової допомоги, одноціле командування та про поділ впливів в Европі, подає таке:

В дипльоматичних римських колах кажуть, що Італія признала на підставі нового договору Німеччині вільну руку в **Мадярщині, Румунії, Туреччині й Мароку. Зате німці признали першенство італійських інтересів в Югославії, Греції та Болгарії.**

Еспанія та близький Схід крім Туреччини, отже передовсім арабські краї були б спільним тереном впливів, Балтик буцімто буде тереном німецьких інтересів.

—o—

Важна сесія найвищої ради СССР.

МОСКВА, АТЕ. У звязку зі скликаною на 25. ц. м. сесією найвищої ради СССР (совітського парляменту) в московських політичних колах сподіються виступу премієра й міністра закордонних справ Молотова, який остаточно має засувати становище совітського уряду супроти англійських пропозицій.

Одночасно Найвищій Раді зложать буджет на 1939 р., в якому позиції призначені на збросння мають бути демонстраційно розбудовані. Найяскравіше будуть збільшені суми, що їх призначено на скріплення скількости та якости летунства й совітської воєнної маринарки.

—o—

Совіти підтримують протест короля Зоґу.

МОСКВА, АТЕ. У звязку з відкриттям сесії Ліґи Націй, в московських політичних колах сподіються демонстраційного виступу совітської делеґації з нагоди протесту проти анексії Італією Альбанії. Той протест, що його вислав б. альбанський король Зоґу має дати нагоду совітській делеґації торкнутися ще раз проблеми „напасника". **Одночасно той протест буде імовірно причиною гострого виступу проти тотальних держав.**

Мусоліні домагався виповідження англійсько-німецького морського договору.

ЛЬОНДОН, Берлінський кореспондент „Таймса" пише у звязку з італійсько-німецькою умовою, що одною з головних умов того союзу, що її поставив Мусоліні, було те, щоб Німеччина виповіла морський договір з Анґлією з 1935 р. Мусоліні хотів, щоб Німеччина відзискала повну свободу в розбудові своєї фльоти і щоб таким чином вона могла успішніше піддтримати Італію на Середземнім Морі.

—o—

Збільшили анґлійську армію.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Міністр війни Гор Беліша заявив у вівторок у палаті громад, що 29-го квітня ц. р. англійська територіальна армія мала 301.419 людей, у цьому 52.035 у стані рекрутації. У порівнянні з 30-им квітня минулого року це значить приріст на 135.360 людей. Між 1-им і 13-им травня зареєструвалося дальших 52 тисячі добровольців до територіяльної армії, супроти того осягнула тепер число 368.584 вояків, тобто границю передбачену урядом, який вирішив подвоїти число територіяльної армії та поставити її у стан воєнного поготівля.

Згідно з урядовим проектом територіяльну армію мали довести до числа 340 тисяч вояків.

Студентські справи.

СТУДІЇ В АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ У ВАРШАВІ.

Академія Мистецтв (Akademia Sztuk Pięknych) у Варшаві — це державна академічна школа з усіми правами таких шкіл. Щодо внутрішнього укладу вона ділиться на відділи: малярства, різьби, графіки, архітектури, тощо. Студії на кожньому відділі тривають 4 роки. Позатим істнує при Академії студія для кандидатів на вчителів рисунків у середніх школах, яка триває 4 роки. Умовиною прийняття до Академії є свідоцтво зрілости або загальної освіти і зложення вступного іспиту (що триватиме від 18. до 23. вересня 1939). Подання треба складати в секретаріяті Академії від 4. до 12. вересня 1939. Крім низки формальних залучників треба до подання долучити власні праці з рисунку й малярства чи пак різьби. Кошти, звязані з іспитом і вписом — 54 зол., річна оплата — 160 зол. Докладні інформації про умовини й формальности прийняття можна дістати просто з Академії, її адреса: Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa, Wybrzeże Kościuszkowskie 37. Позатим за всякими інформаціями щодо студій, іспиту, життєвих умовин у Варшаві і т. п. (враз із поданням власної мистецької минувшини) — просимо звертатися від дня 20 червня на адресу: М-р Любомир Кузьма, Янчин (Janczyn), п. Льоко.

—o—

НІМЕЧЧИНІ ВАЖКО БУДЕ ДІСТАТИ ГЕЛІЙ.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Спеціяльна комісія для справи ґазу гелія, складена з представників департаментів війни, морського, торговлі, внутрішніх справ і скарбу ухвалила внесок, який дозволяє на вивіз невеличкої кількости того ґазу для торговельних, лічничих і наукових цілей.

Державний секретар Гул матиме від тепер повновласть видавати дозволи на вивіз гелія в кількости меншій від 500 тисяч куб. стіп річно для кожної країни. Цей розпорядок має на меті внеможливити Німеччині набувати достаточну кількість гелія до наповнювання цепелінів.

Цього року свято Молоді „Рідної Школи" відбудеться!

Традиційне Свято Молоді Рідної Школи набрало у нас права громадянства і стягає кожного року десятки тисяч українців, які радо приходять, щоб налюбуватися бадьорим видом квіту української нації, його змаганням і дисципліною. — Цьогорічне Свято Молоді шкіл і дошкіль Рідної Школи приготоване дуже дбайливо і назначене **на неділю 4. червня.** Воно відбудеться цим разом **на площі „Великого Лугу"** у Львові (ріг вул. Ґенерала Івашкевича і Корза Вулецького). Початок точно **в год. 4. пополудні.** На багату програму складаються: дефіляда, гри й забави, масові вправи, руханкові образи, національні танки, хороводи, спортові змагання за мандрівну нагороду Рідної Школи. — Трубна орхестра. — Подробиці Свята подадуть афіші й летючки.

В Палестині знову гаряче.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. В останніх днях прийшло знову до низки терористичних актів, зокрема в північній частині Палестини. Арабські повстанці нападали кількакратно на жидівські автобуси. В околиці Гайфи прийшло до сутички між британським військом та арабськими повстанцями.

Ситуація, яка витворилася в Єрусалимі у звязку з жидівськими протестами проти „Білої Книги" далі напружена. Поліція сторожить на головних вулицях і площах міста, які опинилися від минулочетвергових маніфестацій без світла.

В Гайфі засудив військовий суд на смерть одного терориста, обвинуваченого за вбивство 4 селян і за переховування зброї.

Японія відібе всі напади на манджурські кордони.

ТОКІО, ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ заявив журналістам, що неспокої на манджурсько-зовнішньо-монгольській границі повторялися кількакратно, одначе ніколи в таких розмірах, як останніми днями. Тепер зовнішньо-монгольські частини намагалися кілька разів вдертися на територію Манджурії на схід від озера Бутунор. Японсько-манджурські частини відбили ці наступи. Не слід сподіватися, щоб останні прикордонні інциденти дійшли до таких розмірів, як колись під Чанкуфеном, бо япносько-манджурську прикордонну сторожу скріплено і всі наступи будуть якнайрішучіше відбиті.

Совіти виринять у справі укріплення Аляндських островів.

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Міністр закорд. справ **Ерко заявив, що ,вияснення, яких домагався вчора совітський уряд у справі аляндських островів є військовою тайною і ніяка держава не** була би схильна їх дати. Міністр Ерко додав ще, що причини подані совітським урядом є недостаточні щоб відложити дискусію над аляндськими островами до осінньої сесії Ліґи Націй.

Одномісячний відпочинок канц. Гітлера в Берхтесґаден.

Польська преса подає на підставі вісток із Льондону, що канцлер Гітлер покине Берлін негайно по дефіляді німецьких добровольців з Еспанії. Та дефіляда відбудеться мабуть на початку червня. Гітлер перебуде цілий місяць на відпочинку в Берхтесґаден.

У звязку з тою вісткою в Льондоні панують здогади, **що в червні настане деяка політична перерва.**

Щойно партійний конгрес у Нірнберґу, який відбудеться на початку вересня міг би стати гаслом до нової кризи. Ці поголоски сходяться з іншими політичними сплітками, мовляв Німеччина не буде рискувати авантури перед жнивами.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 25. травня 1889.

Страйк гірників у Чехії.

„Страйк гірників у Чехії прибрав уже великі розміри. Гірники копалень вугля коло Клядна лагодились уже віддавна до страйку, але якось ніхто не зважав на їх тиху аґітацію. Аж нараз 22-го ц. м. припинили роботу гірники найбільшої копальні, що належить до празького залізно-промислового товариства. В цій копальні працює коло 900 робітників. На другий день пішли за їх прикладом інші робітники і тепер страйкує вже коло 7000 робітників".

ЩО КОШТУЮТЬ ПИШНІ БУДИНКИ?

„Цікава річ довідатися про кошти деяких будинків. Так нпр. новий паризький ратуш коштував 19 мільйонів зр., віденський ратуш 16, почтовий будинок у Парижі 15 мільйонів зр. Льондонська палата справедливости коштувала 10 мільйонів зр., віденська 9.5, брюсельська 19. Віденська опера коштувала 7 мільйонів зр., нова паризька опера 19. Палата англійського міністерства пожерла 6 мільйонів зр., на новий будинок державної ради в Берліні видали 18 мільйонів. Всі ці будівлі перевищає ціною англійський парлямент у Льондоні, що коштував більше як 24 мільйони зр."

ДОВГІ РОЗМОВИ З ДИПЛЬОМАТАМИ.

Берлін, 25. травня. В честь короля Гумберта відбувся вчора великий двірський концерт у білій салі цісарської палати. Цісар і король довго говорили з дипльоматами; особливо довго говорив цісар з Кріспім і французьким послом Гербетом.

ГАЛІФЕКС І БОННЕ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 24. 5. **Сьогодні в год. 7. рано міністри Галіфекс і Бонне поїхали з Женеви до Парижа.**

МІН. ГАЛІФЕКС УЖЕ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 24. 5. ПАТ. Мін. Галіфекс причалив сьогодні в год. 9.40 у Кройдоні, відки негайно він виїхав на Давнінгстріт, щоб узяти участь у засіданні уряду

—o—

ВОДА ЗАЛИЛА УКРІПЛЕННЯ ЛІНІЇ ЗІҐФРІДА.

ШТРАСБУРҐ, ПАТ. Аґенція Аваса повідомляє: Внаслідок вилизу Рейну висунені наперед німецькі укріплення лінії Зіґфріда, що знаходяться на правому березі ріки, залила вода і їх треба було евакуувати. По французькому боці вода не дійшла до укріплень, які вибудовано на вищому рівні, як німецькі укріплення.

—o—

НОРМАН ДЕННАЙ. 6)

Чари місяця.

Іляріон став напружено дивитися в напрямку її витягненої руки, і йому здавалося, що якась чорна постать промайнула й щезла між кущами. Він почув якесь муґикання, а згодом заговорив низький таємничий голос:

— Хто йде? Хтож ходить до замку Крума?

Іляріон занімів і чекав, що буде далі. У кущах щось зашелестіло й все замовкло.

— Це запевне голос якогось волоцюги — сказав.

— Ні, цей голос не вказує на волоцюгу.

— То заждіть тут хвилинку, я його зараз...

— Ні, ні, я не можу лишитися сама одна!

Він діткнувся її руки і посмів стиснути її заспокійливо.

— Прекрасно, в такому разі підемо до замчища. Там у башті будемо безпечніші.

Витягнувши електричну лямпочку, яку Твайт носив при собі, він поміг її вийти обережно старими сходами на горішню башту замку. Тут опинилися вони серед камяних стін в одній кімнаті, в тій, що її Твайт задумував колись заповнити обстановкою і зробити придожою, щоб мешкати. Але тепер було тут лише полеве ложе, як він уживав попереднього літа, старий хиткий столик і стара лавка.

— Мені прикро, що не можу вам служити ані перекускою, ані напитком, бо цей проклятий волоцюга, хтоб то він не був, забрав мені й це.

— А може́те дати мені папіроску? — спитала.

Так сиділи вони у пітьмі з двома вогниками від закурених папіросок. Вже не чути було ніякого голосу. Тільки здолини долітало до них мелянхолійне гудіння пугача.

— Це все видається мені гейби сон!

Такої думки був і Іляріон. Але не знаючи, що на це сказати, він лише замуркотів: — Боюся, щоб ви не простудилися. А може ви наділи б мої черевики?

Вона зареготалася.

— На мою думку вони будуть страх великі. Якщо вам треба знати правду, то цей плед куди тепліший ніж та суконка, що я її мала на собі, коли прийшла сюди. Це справді діється як у сні. А що ви думаєте про голос, що ми його чули? Та ще в старому замчищі як отце. Чи ви вірите в...

— У що?

— У духи?

— Певно що ні! — сказав Іляріон скоренько. — Я в це не вірю. — Він проговорив це з таким натиском, що вона не могла сумніватися, що він справді так думає. Не хапаючись він піднісся і став поза нею, звертаючи зір у смуги світла й тіні, що лежали перед баштою. Місце було дуже мовчазне. Тепер він сам не знав, чи справді він не вірить у духи і гейби відчував, що щось може статися, десь там надворі, під місяцем.

— Ах, як тут чудово — сказала Діяна мрійливо. — Ніхто й не повірив би! Думаю що ви заходите тут частенько?

— Так — відповів він із свідомістю, що говорить неправду. Він тижнями не наближувався до цього місця. А тепер пригадав собі з болем серця, що вже ніколи не буде сюди приходити.

— Мені це місце дуже подобалося — сказав з жалем. — Мене сюди все щось тягло, але тепер я мушу його втратити.

— Втратити? Чомуж то?

— Тому, що...

Але йому перервали. Миттю притулилася струнка її стать до нього з острахом і рука її вказувала в одну точку. — Ось там! Гляньте лиш, гляньте!

У замчищі щось заворушилося. Раптово виросла перед ними довга, дивачна й якась розпливчаста постать, що сильветкою відбивалася на овиді неба.

Іляріон бачив якесь незмірно велике мариво, що потрясало довжелезними руками й волоссям, і гуділо грубим, тремтючим голосом: — Хто йде? Хто це ходить по замку Крума?

Не надумуючися, Іляріон легко відсунув набік дівчину й вийшов крізь двері на коридор. Фіґура стояла на далекому кінці галерії, що бігла здовж будівлі, і закінчувалася під західньою баштою. Там стояло це явище з піднесеними вгору руками. — Гей, слухайте — крикнув він гнівно. — Що ви тут робите? — Аж тепер він пізнав, що це якийсь старий чоловік, одітий в подерте лахміття.

— Якто що? Так чужинець питає мене? Хтож тут приходить до замку?

— Цим не журіться — відповів Іляріон поважно. — Але що ви тут робите? Чи це ви забрали одежу панночки?

Старий дідуган зареготався дико, а відгомін його голосу покотився широкою глумливою хвилею серед довколишньої тиші. — Хтож це смів підкрадатися до замчища, і хтож це ходить голий по баштах? Хто смів таке робити?

Іляріон розсердився. Він не мав чого продовжувати розмову в таких умовинах. Він крикнув упевнено та грізно: — Тепер маєте слухати мене! Коли не перестанете кричати, то...

Але він не докінчив, бо мариво, крикнувши ще раз пронизливо, щезло в темряві і лише здалека чути ще було його крики, але водночас якісь інші оклики: „Гальо! Гальо!" (Далі буде)

Сідор дальше співпрацюватиме зі словацьким урядом.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацьке радіо подало таку вістку: В середу премієр та шеф уряду пропаганди відбули розмову з б. міністром Сідором. Як довідуємося, справу Сідора полагоджено задовільно. У найближчих днях поручать йому важну місію.

ЗАЯВА СІДОРА У ПРЕСІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Сідор помістив у „Словаку" статтю, в якій стверджує, що він залишився вірний ідеям о. Глінки, але рішуче противився інґеренції чужих у словацькі справи. Він є за співпрацею чинників, які ставляться прихильно до словацьких змагань за певну незалежність і не має нічого проти співпраці з німцями, які помагали словакам за давнього режиму і тепер хочуть їм помагати. Щоб могти користуватися тою поміччю, мусить запанувати серед словаків єдність та згода. Накінець Сідор заявив, що не дасть себе втягнути до опозиції проти уряду.

—o—

Саботажі у шведськім промислі?

ШТОКГОЛЬМ, ПАТ. У хемічній фабриці у Ґрендаль біля Штокгольму вибухла пожежа — фабрика згоріла до тла. Втрати оцінюють на пів міліона корон. Причини пожежі не вдалося ствердити.

Після минулорічної пожежі на штокгольмському передмісті Мульвсунда, де згоріло дві фабрики, що працювали для народньої оборони, остання пожежа викликала неспокій та підозріння у публичній опінії.

Ще один інцидент на території Данціґу.

БЕРЛІН, ПАТ. Вечірні щоденники помістили тенденційну вістку Німецького Інформаційного Бюра про випадок у Лісеві (коло Тчева). Більшість часописів подає ту вістку під наголовком: „Польські граничні урядовці знов обстрілювали німця на території Данціґу". З тих наголовків кидається в очі тенденція, щоб доказати закордонові, що поляки унеможливлюють транзит через Поморе. „Берлінер Берзен Цайтунґ" пише: „Не є це польська заслуга, що той новий інцидент не докінчився кроваво. Що раз сильніше насувається питання: як довго ще польські урядовці моггимуть стріляти до невинних німців?"

Справа ревізії громадянства жидів.

ВІДПОВІДЬ ПРЕМІЄРА НА ІНТЕРПЕЛЯЦІЮ.

ВАРШАВА, ПАТ. На інтерпеляцію послів Ратайчика і Конечного у жидівській справі, премієр ген. Славой-Складковський відповів, покликуючися на свою відповідь пос. Скварчинському. На запит, чи уряд готов перевести ревізію громадянства наданого 1928 р., у першу чергу 600 тисячам жидів, премієр дав таку відповідь: Згаданим жидам **не надано** громадянства, лише **стверджено**, що вони є громадянами Польщі, бо — як виходить з їхніх документів — вони відповідають умовинам, передбаченим у законі з 20. січня 1920 р.

В тодішніх умовинах часто вдоволялися тимчасовими доказами, які опісля треба було заступити іншими, тому в таких випадках влада справджує громадянство.

Справа судів суспільних обезпечень перед правничою комісією сенату

ВАРШАВА, ПАТ. Сенатська правнича комісія розглядала законопроект про суди суспільних обезпечень та ввела до нього кілька поправок, м. ін. дві основні:

1. Обмежено адвокатський примус у процедурі перед обезпеченевим трибуналом.

2. Міністр суспільної опіки мав би лиш нагляд над діяльністю оборонця публичного інтересу при трибуналі.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Бурі і повені у бориславській кітловині.

З цілого краю надходять вістки про безперервні дощі та виливи рік. Над дрогобицьким повітом пройшла сильна буря підчас якої обірвалася хмара. Дві години дощ лив як з відра. Старі люди від 50-ти літ не памятають такого дощу. Нижче положені частини Дрогобича залиті водою.

Також у Бориславі і Трускавці нижче положені околиці залиті водою, міст при вулиці Мосціцького у Бориславі ушкоджений. Ушкоджений також міст, що веде з Дрогобича до Дереви. Коловий рух між Дрогобичем і Бориславом припинений.

Рівень води у Тисьмениці піднісся на 1.10 м. Вода залила нижче положені поля в цілій околиці і зробила великі шкоди. Є небезпека, що Тисьмениця і потоки виступлять з берегів.

У Делеві коло Дрогобича грім ударив у дім селянина М. Стефка, убив самого Стефка і його льокатора М. Делявського та поразив жінку Делявського. Також убив корову, що була на подвірю.

ПОВІНЬ У ЗАХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

КОЛЬБУШОВА, ПАТ. У вівторок по полудні хмаролім спричинив катастрофальну повінь у Кольбушовій. Вода перервала телефонічну й автобусову комунікацію, залила чимало мешкань. Повінь прийшла нагло — вона така велика, що місцеве населення не пригадує собі подібної.

НОВИЙ САНЧ, ПАТ. Над Лабою пройшов хмаролім. Розшалілі потоки позривали мости. Вода у Камениці піднеслася на 2,75 м., у Дунайці та Попраді на 1,10. Вода забрала чимало поля зі засівами.

МИСЛИНИЦІ, ПАТ. Потоки виляли і залили доми та поля у селах Ґдлові та Глогочові, позривали мости. Рąба та її допливи наробили дуже багато шкоди.

—o—

Перед судом за отроєння жінки.

Перед львівським трибуналом відбувається розправа проти сліпого масажиста Суспільної Обезпечальні 32-літнього Жигмонта Соболти, обвинуваченого за те, що дав своїй невилічно хорій жінці ціянкалі і настоював, щоб вона отруїлася. Він робив це — як каже акт обвинувачення — в тій цілі, щоб позбутися хорої жінки та оженитися вдруге.

Ж. Соболта, син судового урядовця з Тисьмениці, стратив зір 5-літнім хлопцем. Батько посилав його до школи у Львові і Варшаві, він вивчив німецьку, французьку та англійську мову та відбувши спеціяльні студії став масажистом. Працював у львівській Обезпечальні і заробляв 500 зол. місячно. Оженився зі своєю лекторкою Анною Христиною Денисаківною, що вийшла за нього заміж з милосердя. Але по двох роках гарного пожиття жінка Соболти занедужала. Лікарі ствердили, що недуга невилічна і з того часу Соболта, який стояв на становищі, що „йому від життя теж щось належиться", почав відчувати як важкий тягар життя недужої жінки. Він стрічався з іншими жінками, яких виганжував як лекторки, а вкінці вирішив позбутися жінки. Доставив їй ціянкалі і настоював, щоб вона отруїлася. За те відповідає тепер перед судом.

—o—



О. ІВАН КАРПЕВИЧ,

гр.-кат. парох Руди Манастирської, висłужений декан равсько-руський з відзн. крил., упокоївся 23. травня ц. р. в 64. ро ці життя. Винос тіла до церкви в Манастирку відбудеться 25. ц. м. а похорон у пятницю 26. ц. м. рано.

ШВЕЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЄ ПРИПАСИ ХАРЧІВ.

ШТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведська урядова комісія рішила утворити у більших містах спеціяльні магазини харчевих засобів.

—o—

МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХОРОН ҐРІБНАВА.

ДАНЦІҐ, ПАТ. В середу в полудне похоронено з партійними почестями Макса Ґрібнава, що згинув у відомому інциденті під Кальтгофом. Коротку промову виголосив президент сенату Ґрайзер.

—o—

РЕАКЦІЯ НІМЕЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ.

БЕРЛІН, ПАТ. Совітські застереження проти реміліторизації Аляндських островів викликали гостру реакцію німецької преси.

ПОЛІЦІЯ БЕРЕЖЕ БРИТІЙСЬКИЙ МУЗЕЙ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британський Музей бережуть від вівторка сильні відділи поліції, бо управа музею дістала листи з погрозами від членів ірляндської республиканської армії.

—o—

У ЛЬОНДОНІ ОПРАЦЬОВУЮТЬ ТЕКСТ ПАКТУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. З міродатних кол запевнюють, що вже дефінітивно дійшло до порозуміння у справі франко - англьо - совітського пакту взаїмної помочі. Льондонське міністерство закорд. справ редагує пропозиції, що складаються з совітських пропозицій з деякими модифікаціями; мабуть у пятницю бриt. амбасадор передасть ті пропозиції совітському урядові.

ПОЛЬЩА ДІСТАНЕ ГЕЛІЙ ДЛЯ СТРАТОСФЕРИЧНОГО БАЛЬОНА.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Уряд контролі муніції погодився на те, щоб достарчити Польщі 75.000 кубічних метрів гелію для стратосферичного бальона.

ВІДКРИТТЯ ФРАНЦУЗЬКОГО ТА ЮГОСЛОВЯНСЬКОГО ПАВІЛЬОНУ НА НЮЙОРСЬКІЙ ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. В середу рано відкрито французький павільон на нюйорській виставі. Відкрив його французький амбасадор. По полудні відкрито югословянський павільон, при чому промовляв по сербськи посадник Ню Йорку, Ля Ґвардія.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ВИСЛІД ВИБОРІВ ДО ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДАЛЬШЕ НЕВІДОМИЙ.

До тепер ще не оголошено офіційно вислідів львівських самоуправних виборів, які відбулись минулої неділі. Головна виборча комісія має зібратися в четвер, хоч можливо, що це засідання ще дальше відложать.

—o—

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ У ЛЬВІВСЬКИХ БРОВАРАХ.

ЛЬВІВ, ПАТ. Арбітраж закінчив окупаційний страйк у „Львівських Броварах". На інтервенцію городського старости обі сторони погодилися, що робітники станули в 15 год. на годину до праці і дістали платню за 7 годин праці, але зложили її на Ф. О. Н.

Жіноча сторінка.

ЯК ВЕСТИ ДІМ.

У добрий час поміщено у „Жіночій Сторінці“ „Діла“ коротеньку, але змістовну статтейку під цим оглядом.

Справа дуже важна в часі невідрадних економічних відносин, та щораз більше поступових вимог та метод господарського життя.

Те, що могло вдозоляти колись, нині не вистачає. Жіноче господарство стало дуже важним чинником народнього господарства.

Нелегке завдання має теперішня господиня. Хоч з другої сторони бачимо, як переворот, спричинений світовою війною приніс не тільки багато злого і тяжкого, але також деякі зміни на краще.

Передовсім люди почали дивитися на працю домашньої господині ,як на окрему важну ділянку. Дальше допоміг господині господарською наукою і всякими винаходами від перевтоми, ще й навчив іншими очима дивитися на питання здоровля і сили.

Наука домашнього господарства стає конечна, як і чисто господарські організації, які дають не тільки вишкіл, але держать руку на живчику цілого господарського життя народу.

Такі організації пань дому начислюють у великих державах вже не сотні і тисячі, але міліони членів. Статистичні дані зібрані ними доказують, що народня господарка тратить на недоцільному домашньому господарюванні міліони, які можна б використати краще.

Ощадність, якої вивчають господарські школи і курси — це не та, яка каже морити себе та інших коштом відживи, а вона вказує на інші доцільні способи. Ними є доцільні закупи, членство в кооперації, що приносить річні товарові звороти, кооперативні пральні, помічне приладдя при порядках і вариві яке щадить час та гроші, домашні запаси на зиму, ощадність на паливі, світлі, консервування обуви і одягів, праця при помочі членів родини, без домашньої помішниці і т. п.

Господарський вишкіл мусить дати підготову не тільки паням дому, які можуть ними бути у повному розумінні слова.

Бо є жінки, які не можуть посвятити себе виключно домашній господарці. Вони працюють поза хатою, щоб прибільшити прибутки на утримання родини, як жінки заміжні. Буває теж таке, що і самітні жінки мають родинні обовязки, і мусять їх виконувати при позахатніх заробітках.

У нас нема досі господарської жіночої організації в роді німецького „Гаусфрауенферайн“ або польського „Звйонзку пань дому“. Нема постійних господарських вишколів крім курсів „Сільського Господаря“ для інструкторок (для села).

„Нова Хата“ почала реферувати і покази варива сезонових страв, але це теж не є справжній господарський вишкіл. Нема його теж у ширшій і постійній формі в організації домашніх помішниць. Ще стоїмо досі у господарській такій преважній ділянці далеко позаду інших. Наші дочки, які мають вищу освіту, не мають змоги і часу вивчати господарювання. Жінки, що працюють поза хатою теж ні. Добре належані хочби постійні вечірні курси для одних і других були б на початок дуже корисні.

На ці речі звертаємо увагу наших жіночих провідниць. Був би час подумати над зорганізуванням домашніх господинь. Може навіть дорогою такої непопулярної в місті кооперації.

Бо саме „Ліги кооператорок“ у народів далеко сильніше загосподарованих, як ми, зуміли поєднати розумно домашнє господарство своїх членок і дали змогу навіть біднішим жити у можливих умовинах.

У розсипаній формі і одинцем у нинішню пору не можна нічого такого створити, що мало б значіння в економічному житті цілого народу. **І. Д.**

ЛЄДІ АБЕРДІН.

Про смерть цієї визначної діячки у міжнародньому жіночому руху, ми вже сповіщали, а тепер кілька коротких даних про її працю.

Від наймолодших літ леді Абердін живо цікавилась громадським та політичним життям. Це зацікавлення ще більше зросло, коли вона вийшла заміж за одного з найвизначніших тогочасних англійських політиків маркіза Абердін, що довгі роки був спочатку ґенерал-ґубернатором Канади, потім Ірляндії

Найбільше цікавило леді Абердін становище жінки і цій праці вона присвятила головно свій час і свої сили. За її заслуги у цій ділянці обрано її головою Міжнародньо Жіночої Ради. На цьому становищі ознайомилась леді Абердін докладно і з українськими справами та виявляла все велике зрозуміння для труднощів нашого життя.

Була леді Абердін також і творцем Т-ва Самітніх Жінок, в яке вкладала багато душі і добилась того, що в ріжних країнах повстала ця організація і обєднала багато самітніх жінок, що гуртувались звичайно довкола домів Самітніх Жінок, де доживали свого віку.

Не кидаючи політичної діяльности стає леді Абердін головою Жіночої Ліберальної Федерації. На цьому становищі витримала без перерви трицять років.

Високо цінила заслуги леді Абердін Канада і університет у Квінс надав їй титул почесного доктора прав. У Канаді вона заложила Орден Сестер Милосердя св. Вікторії та написала багато книжок про Канаду та на релігійні теми. Найцікавішою книжкою леді Абердін є її спомини під наголовком: „Розумування шотляндської бабусі“. Цю книжку вона видали по смерти свого чоловіка, з яким прожила довгі роки у подружній згоді.

Англійське жіноцтво високо цінило заслуги леді Абердін і вдячне їй за працю над поліпшенням соціяльного становища жінки. Свідчить про це велика кількість статтей про цю видатну жінку у жіночій і загальній пресі.

Як готуються жінки до найближчої війни.

Найближча війна буде вимагати від цілої суспільности великих жертв і посвяти. Не тільки мужчини підуть на фронт, але також жінки будуть брати участь у військовій службі, хоч і в меншім обсягу.

Останні війни в Китаю і в Еспанії доказали світові, що боєва вартість жіночих відділів не уступає в нічому реґулярній армії. В Англії повстають раз-у-раз нові жіночі організації з гаслом: „Край чекає, щоб кожний виконав свій обовязок“. Досі повстали в Англії організації: „Жіночий лєтунський курінь“, „Допоміжні жіночі стежі“, „Добровільна служба жінок“ і ін.

До цих організацій записуються жінки з усіх верств: державні і приватні службовики, землевласнички і міщанки, жінки з вищою освітою і прості дівчата. Кожна жінка, що належить до будької з цих організацій переходить найперше короткий курс санітарної і протилєтунської оборони. Сильніші жінки відбувають нормальний рекрутський вишкіл. У найближчій будучности при кожному англійському полку повстануть жіночі відділи. Ці жінки будуть відбувати приписові військові вправи, а потім спрямується їх до таборів.

У Німеччині, де досі жінки притримувались гасла „Діти, кухня і церква“ — Гітлер наказав організувати жінки в спеціяльні військові формації.

У Совітах — при всіх фабриках і установах праці — утворено спеціяльні відділи фізичного виховання, де жінки відбувають військові вправи.

Війна з молями.

Ворогом, що спричинює господиням багато шкоди є молі. Вони гніздяться не тільки у вовняних килимах, кожухах, одягах, але теж у пірю, сушених грибах, муці.

Заподіяні малими молями шкоди є переважно такі, що тяжко їх направити, а харчеві припаси занечищені не надаються до вжитку.

Малі метелики, які люблять літати по наших кімнатах, особливо тоді, як вона освітлена не шкідливі. Бігаємо за ними і хочемо позбутися їх а саме тоді, як ці метелики літають, вони вже зробили свою роботу, бо розвели своє нове покоління у наших килимах чи кожухах. Потворили хідники і канальчики, де гніздяться їхні нащадки.

Боротьба з молями тяжка і треба передовсім запобігати, щоб вони не творилися, часто переглядати одяги в шафах, докладно чистити та провітрювати їх. При килимах не тільки тріпати тріпачкою, бо цього молі не бояться, а..е теж старатися чистити їх ручною щіткою, натирати шматинкою змоченою у французькій терпентині. Кожухи витріпуємо з пороху — найліпше тростинкою, а потім порядно складені зашиваємо у паперові мішочки з мусліну з камфорою і грубо товченим перцем. Шафи та скрині, де переховуємо ці речі відсвіжуємо витираючи їхні стінки вогкою шматинкою замоченою у воді з терпентиною.

Килими, якщо їх зниваємо, прасуємо через вогку стирку гарячим залізком. Гаряча пара винищує гнізда молів.

Наставляймо у плитких посудах в кімнатах воду, то метелики молів топляться у ній.

Камфора, перець, ґазетний папір, соснові смоляки, терпентина — це протимолєві засоби.

Щодо сушених овочів та грибів то треба тримати їх у продувних мішочках, просушувати на сонці або над кухнею, часто заглядати до них. Те саме зі запасами муки, час до часу просівати її і просушувати.

Піря не держати задовго в мішках, ліпше виповнювати ними всипи, тоді лекше їх витріпувати.

Ще одне. Піря, одяги, кожухи, килими провітрюємо в тінистому місці.

При такій дбайливости господині — молі не зможуть нанести їй шкоду.

Всячина.

З ЖІНОЧОГО РУХУ

В Ню-Йорку у одній з фабрик цигар завели робітниці гарний звичай голосного читання в часі праці. Для цього оподаткували вони себе по 25 центів тижнево і з тої каси купують газети та книжки та платять тим, що голосно читають. Кажуть, що це зовсім не перешкаджає роботі і працездатність робітниць від цього не зменшилась.

ПРО МАРІЮ КОРОЛЕВУ — АНГЛІЇ.

Оповідають, що вона коли опиниться на самоті дуже любить свистати. Від свого сина князя Віндсору вона навчилась курити, але викурює лише одного папіроса денно і то по обіді. Вона дістає безліч листів, але перечитує їх сама і на коперті нотує відповідь, яку потім переписує її секретарка. Вона дуже любить скуповувати ріжні мішечки. Найближча родина називає цю стару люблену цілим англійським народом королевою „Мей“, а не Мері.

ДИВАЦТВО АМЕРИКАНКИ.

Молода міліонерка Кароля Страйбер вирішила чимсь зачудувати світ. В американських умовах це не легко, але їй таки пощастило. Свій чудовий сад обернула ця молода американка у казковий світ. Вона казала порозставляти в саді величезні дзеркала і вони збільшують і спотворюють дерева до таких форм, що прохід по тому саді залишає сильні враження.

В наші бурхливі часи могли б американки видумати щось мудрішого.

НОВИНКИ

26
ТРАВЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 13. травня 1939.
Гликерії мч.
Лат. Филипа.
Сонце: схід — 3.25, захід 19.17.
Місяць: схід — 12.18, захід — 0.38.

Завтра: 27. травня. Субота.
Ст. ст. 14. травня 1939.
Ісидора, Максима.
Лат. Павла Кав.
Сонце: схід — 3.24, захід — 19.18.
Місяць: схід — 13.33, захід — 1.01.

— **Проша до Гошова.** З поклоном Богоматері в Гошеві вийде зі Львова під проводом оо. Василіян велике Богомілля до Гошева в суботу 3. червня ц. р. в год. 8-ій рано з Головного Двірця. Поворот з Гошева в неділю 4. червня ц. р. вечором. До участи в Богоміллі можна зголошуватися щайдалі до 31. ц. м. в оо. Василіян при вул. Жовківській ч. 36. Кошти подорожі туди і назад 6 зол.

— **Іспит зрілости в держ. лицею з українською мовою навчання у Станиславові** здали такі абітурієнти у весняному речинці ц. р.: Відділ гуманістичний: Бабій Матій, Цимовлістий Богдан, Деркач Василь (Музика), Деркач Василь (Шпилька), Гладишевський Мирослав, Кочержук Роман, Ліщинський Мих., Легкий Мих., Маланяк Антін, Мельник Volод., Мендильович Мих., Мостиський Богдан, Ничай Volод., Семегин Теодор, Слобода Іван, Ткачук Леонід, Тимків Мих. б) Відділ природничий: Дроздовський Юрій, Дутка Роман, Говенко Святослав, Яськевич Тарас, Яськевич Омелян, Каратницький Ярослав, Коропецький Іван, Кришталович Волод., Курдидик Ярема, Манюх Волод., Мойсей Іван, Стрільбицький Олександер, Свістель Егон, Винничук Мих., Зеляк Мирон. — До іспиту було допущених 40 абітурієнтів, при письменному іспиті репробували 5, при устному 3, отже здало іспит 32 вичислених вище кандидатів. Предсідником іспитової комісії був директор заведення Осип Левицький.

— **Іспит зрілости** в державному природничому лицею в Жовкві здали 17. ц. м. м. ін. такі абсольвенти: Бунько Марія, Джус Ярослав, Дорота Михайло, Турчин Андрій; у гуманістичному: Дучимінський Роман і Мостенець Юрій.

— **Ревізії й арештування у Станиславові.** В пятницю 19. 5. і в понеділок 22. 5. ц. р. поліційні органи у Станиславові переводили ревізії в багатьох українських установах і в помешканнях приватних осіб, головно серед молоді. Між іншим була ревізія в обох муж. бурсах, тобто в „Селянській Бурсі“ та в „Бурсі ім. св. Йосафата“, в домівці філії „Союзу Українок“, у підприємстві „Тріко“ і т. д. Приарештовано й переслухано на поліції більше число осіб, у тому теж учеників гімн. та матуристів, так що деякі не могли здавати матури у своїй черзі.. Майже всіх по переслуханні звільнили, лиш кілька осіб є ще в поліційних арештах.

— **Звертають подання адвокатським аплікантам.** В окружних Адвокатських Радах лежало кількасот подань кандидатів на адвокатських аплікантів, які просили вписати їх на листу адвокатських аплікантів. Тому, що контингент для нових адвокатських аплікантів передбачує ледви кількадесять місць, велику більшість подань поладнали відмовно. Тепер звертають подання кандидатам на адвокатських аплікантів підкреслюючи, що їх не можуть приняти з приводу недостачі місць.

— **Цирк Станевських у Львові.** Відкриття в суботу 27. травня ц. р. в год. 4.30 і 8.30. Після 2-літньої перерви приїзджає до нашого міста 1. репрезентаційний відділ, який останньої зими побив рекорд успіху у Варшаві. Цирк Станевських підготовив ревеляційну програму атракцій, з яких ніодної не демонстровано тепер у Польщі. Теперішня програма належить до найліпших циркових програм Европи і має всюди великий успіх. Побачимо кілька правдивих ревеляцій, як нпр. Ватсона, який є єдиним живим електричним трансформатором. Цей феномен запалює струмом власного тіла цілі міста і є подивом світу. Цирк Станевських прибуває до Львова на 13 днів, себто від суботи 27. травня до четверга 8. червня. Дирекція цирку обнизила ціни білетів від 50 сотиків до зол. 3.30, одначе ніяких дальших полекш у формі купонів і „жінок даром“ не впровадить.

— **Присуд у спіртовій афері у Львові.** Минулого вівтірка 23. ц. м. скінчився процес за спіртову аферу в рафінерії на Богданівці у Львові. Суд засудив Л. Кнопфа на 16 місяців вязниці, Й. Вайсера на 3 м. і на 3.000 зол. гривни, А. Тененбавма на 3 м. і 500 зол. гривни, А. Арбайта на 1 рік вязниці, А. Нусенбавма на 8 м. вязниці з припиненням виконання кари, Г. Талеса на 3 місяці арешту, С. Шумана на 2.000 зол. гривни, та Е. Харакову на 4.000 зол. гривни. 9-ох підсудних суд увільнив від вини і кари. Суд зачислив засудженим слідчий арешт і багато з них вийшло вже на волю.

— **Ріки виступають з берегів.** Внаслідок зливних дощів в останніх днях багато рік у Галичині виступило з берегів. Стан води у Вислоці в Ряшеві піднісся до 1.80 м. понад нормальний рівень; Сяну в Сяноці понад 1.20 м., в Перемишлі понад 1.40 м. і далі прибирає. Влада видала відповідні розпорядки, щоб запобігти розмірам катастрофи. На Шлеську виступила з берегів ріка Одра, вода перервала вали під Копитовом. Рятункову акцію веде військо і поліція. Стан води на Віслі піднісся на 4.25 м.

— **Краєва хроніка.** В Рожджаловичах пов. Рудки вибухла пожежа у стодолі Ілька Чернівського і перекинулася на сусідні будинки, що згоріли до тла. Матеріяльні шкоди перевищають 3.000 зол. Причиною пожежі підпал з пімсти.

— **Польські осяги на Поділлі.** У квітні відбулися в Бучачі і Зборові зізди повітових секретарів порозуміння польських суспільних організацій при участи понад 500 осіб, які репрезентували ціле польське громадянство згаданих повітів. В обох зіздах брали участь представники воєвідського секретаріяту порозуміння польських суспільних організацій які подавали напрямні діяльности в найближчому часі в ділянках: культурній, релігійній і господарській. На зіздах обговорювали справу зміцнення діяльности на освітньо-релігійній ділянці. У квітні ц. р. — пише „Дзеннік Польскі“ з 24. ц. м. — почали поляки будувати у Зборові хліборобсько-торговельний дім, в якому знайдуть приміщення польські суспільні організації. Кошти будови дійдуть до 250.000 зол. — Далі плянують будову хліборобсько-торговельного дому в Чорткові, в якому знайде приміщення 35 крамниць, гуртівні заліза і шкір та магазини на яйця і збіжжа. В серпні ц. р. приступлять до будови дому для польської бурси в Тернополі, в якій знайде приміщення к. 100 дітей польських селян. У Тернополі — пише далі „Дз. П.“ — була делеґація торговельно-промислової палати з Варшави, яка звиділа і познайомилася з будовою польських торговельних домів: у Зборові, Золочеві, Бучачі, Монастириськах, Копичинцях, Скалаті, Теребовлі і Тернополі та з акцією основування польських господарських станиць. Делеґація запевнила, що торговельно-промислова палата прийде воєвідському секретаріятові в Тернополі з видатною допомогою.

— **Присуд у процесі скарбових урядовців.** Перед окружним судом у Лодзі скінчився процес проти кількох скарбових урядовців і податкових посередників, яких прокуратор притягнув до відповідальности за продаж зацікавленим платникам податків довірочні інформації скарбової влади. Суд засудив Генриха Цесьляка на 1 рік вязниці, Хаїма Врублевського на 3 роки, Генриха Рибіцького на 9 місяців, Рухлю Врублевську на 8 місяців, Владислава Філінінського на 9 місяців і Ісаака Фрайндліха на 6 місяців вязниці. Суд зменшив підсудним кари на основі амнестії.

— **Масова продукція заліза в Україні.** У Кривому Розі в Совітській Україні приступили до масової продукції заліза, що його добувають безпосередньо з чавуна. Це т. зв. „губчасте залізо“. По вдачних лябораторійних пробах повстане тепер у Кривому Розі великий комбінат, призначений до виробу того заліза.

— **Пожежі на Сов. Україні.** В останньому часі ширяться на Сов. Україні масово пожежі. На днях згоріло кілька стоділ і стаєн недалеко Одеси, що належать до місцевого колхозу. ҐПУ береже колхозу перед дальшими підпалами.

— **Телевізія на послугах армії.** На думку італійських військових кол телевізія принесе для армії, зокрема для летунства, підчас найближчої війни велику користь. Замість фотографувати важні стратегічні ворожі точки можна буде телевізійними апаратами пересилати образи ворожих фортифікацій. Армія теж матиме висильно-приймальні апарати, що вллекшить осягнути точніші військові інформації та зберегти їх у більшій тайні, ніж при пересиланні вісток радіотелеграмами. Клопіт з теперішніми телевізійними апаратами той, що вони надто тяжкі і не зможуть пересилати образів на велику віддаль.

— **Самогубство письменника Толлера.** В готелю в Ню Йорку скінчив самогубством 46-літній німецький письменник і публіцист Ернст Толлер, який втік з Німеччини по приході до влади націонал-соціялістів. У 1919 р. Е. Толлер був членом совітських рад у Баварії в Саксонії підчас комуністичного повстання й опісля брав живу діяльність у німецькім комуністичнім русі. Кружляють поголоски, що причиною самогубства була невилічима недуга.

— **Англійський король на кінних перегонах.** На закінчення побуту англійської королівської пари в Торонто відбулися кінні перегони, на яких було присутніх 40.000 осіб. По перегонах король вручив нагороду власникові коня, що здобув перемогу підчас перегонів. З Торонта король відїхав до Порт Артура на великих озерах.

— **Енерґійна розбудова військової підготови в СССР.** Совітська влада розбудовує щоразто енерґійніше військову підготову між молодю. В самім лише Ленінграді є 567 відділів військової підготови. Над військовим вишколом молоді працює крім того Осоавіахім. Інструкторами відділів військової підготови є старшини червоної армії.

— **Пересилають золото з Москви до Льондону.** На летовищі в Ризі осів у вівторок шведський літак „Ідолюс“, що курсує на шляху Стокгольм-Рига-Москва. Літак віз з Москви до Льондону 205 кг. золота під ескортою урядовців державного банку з Москві. Це вже четвертий транспорт золота в травні ц. р. з Москви до одного з банків у Льондоні.

— **Хмари саранчі над Болгарією.** Полудневу Болгарію навістили в останніх днях хмари саранчі. До боротьби зі страшними шкідниками вислав уряд військо та шкільну молодь. В боротьбі зі саранчею помагають населенню бузьки, що масово появилися на теренах, що їх навістила саранча. Число бузьків зростає на загрожених теренах з кожною годиною і дотепер начислили [illegible] тисяч бузьків.

— **8 летунських катастроф одного дня.** Минулої неділі трапилось у Злучених Державах 8 летунських катастроф, в яких згинуло 16 осіб, а 6 було ранених. Американський бомбовіз вїхав підчас мряки на адміністраційний будинок астрономічної обсерваторії Гамільтона, що знаходиться на горі Гамільтона на висоті [illegible] м. у Каліфорнії. Літак розбився зовсім і знищив одну стіну та кілька бюр з записками і дорогоцінними фотографіями. Три члени залоги згинули.

— **Підводний човен пішов на дно моря.** Підчас вправ пішов на дно моря американський підводний човен „Скваліс“. Коли-ж по кількох годинах не виплив на поверхню моря, почали за ним шукати і ствердили, що підводний човен лежить на дні моря у глибині 70 м. Залога човна складалася з [illegible] моряків, 4-ох урядовців і представників управи доків, в яких будували згаданий підводний човен. Підчас рятункової акції підводний човен „Скваліс“ навязав радіотелефонічний звязок з затопленим човном. Залога затопленого човна повідомила, що підчас занурення в воду один з вентилів не був замкнений і вода залила кабіну машин та кабіну [illegible]. Затоплений човен давав знаки про своє [illegible] ке положення червоними димовими бомбами, що їх не помітили. На місце катастрофи прилетіли два гидропляни та відїхав крейсер „Бруклін“. Командант пристані Портсмут видав комунікат про хід рятункової акції в справі підводного човна, що пішов на дно [illegible] моря 8 км. нна полудневий схід від острова Шовс. Сподіються, що членів залоги [illegible] вдасться витягнути при помочі [illegible] леного човна вдасться [illegible] мозі апарату „Момзена“. На місце катастрофи приплив теж корабель „Фалькон“ з водолазами. Залога підводного човна повідомила, що „живе в добрих умовинах, але [illegible] дається її у знаки дошкульне зимно“.

— **Страшна самоходова катастрофа [illegible] мовиною.** На шосі між Парижем і Льоном [illegible] катастрофа, [illegible] пилася минулого понеділка [illegible] леко місцевости Серей, де самохід з [illegible] ною зударився зі самоходом одного [illegible] на зовсім рівній дорозі. Оба самоходи [illegible] кинулися і почали горіти. В катастрофі згинуло 5 осіб, кілька було ранених. [illegible] мовина немов чудом залишилась [illegible].

— **Переднювок дається у знаки большевикам.** У північних частинах СССР селяни не засіяли ще піль, бо не мають насіння на засів, ні [illegible] ють навозу. До того щораз то більше [illegible] ня відчуває недостачу харчевих продуктів [illegible]

ріжних товарів. Північні округи СССР дістали товарів за 190 міліонів рублів, замість передбачених товарів на 400 міл. Контроля виявила, що зпоміж 711 крамниць у володській окрузі — 119 крамниць не дістало взагалі цукру, 49 не дістало соли, 72 тютюну. Від довшого часу нема взагалі мила і нафти.

— **Самоходова катастрофа англійської королеви.** Минулого вівтірка 23. ц. м. трапилася в Льондоні самоходова катастрофа, з якої королева вдова Мері вийшла майже чудом жива. Самохід королеви зударився пополудні за одним з передмість Льондону з вантажним автом і перекинувся догори колесами. Дві особи, які їхали з королевою, важко потовклися. Королева Мері теж потовклася. З першою допомогою прийшов королевій лікар недалекої клініки. Опісля перевезли її до палати Мельбурі, де заопікувався нею домашній лікар. Кажуть, що королева дістала потрясення мізку, але стан здоровля не викликує остраху. З огляду на поважний вік королеви, яка 26. ц. м. кінчить 72 роки, необхідний буде довший відпочинок.

— **Підмоги для хліборобів в Англії.** Канцлер скарбу Саймон заявив, що уряд призначив для хліборобів підмоги в найближчому році за годівлю овець — два і пів міліона фунтів штерлінгів, на поширення площі на овес 2,970.000 фунтів та ячменю 900.000 фунтів.

— **Дві летунські катастрофи.** На летовищі Кампо Формio в Італії впав військовий літак і згорів. Летун згинув у вогні. Причина катастрофи невідома. — Недалеко Нюорк в Англії впав військовий літак і теж згорів. У катастрофі згинули 4 члени залоги, один важко ранений.

— **Новий страйк понад 60.000 робітників.** У фабриках самоходів у Детройті в Америці вибух страйк робітників, до якого приступило 63.000 робітників. До страйку дійшло тому, що підприємці не хочуть підписати збірного договору з робітниками.

— **Вибух у фабриці штучних вогнів.** На передмістю Берліна вибухло у фабриці штучних вогнів к. 200 кґ. матеріялу. Підчас катастрофи три робітники важко попарились і незадовго померли. Слідство не виявило поки що причини катастрофи.

—o—

Зі судової салі.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ.

В понеділок 22. ц. м. почався у Львові великий політичний процес проти **Михайла Коржана зі Львова** і 33-ох молодих українців з Галичини і з Волині, яких прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до збройної організації з метою відорвати частину території від польської держави, себто за злочин державної зради зі ст. 98 кк. (дотепер у Галичині і на Волині притягала прокуратура до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97, 8, 1 кк.). Крім підс. Михайла Коржана на лаві підсудних засіли зі Львова: **Микола Кос, Василь Ривак, Ярослав Старух та Ростислав Березюк.** Між підсудними є студенти, селянські хлопці та робітники. Акт обвинувачення обіймає 64 сторінки машинового письма. Підсудних боронять адвокати: д-р В. Старосольський і д-р М. Шухевич зі Львова та адв. Підгірський з Ковля.

✝ Посмертні згадки.

О. ІВАН КАРПЕВИЧ.

У вівторок 23. травня ц. р. помер парох Руди Монастирської о. Іван Карпевич. Покійний був визначним душпастирем-громадянином, що головно заслужився як дуже популярний парох Лежайська, ланцутського повіту, де до 1919 р. був парохом. Українці цього містечка твердо привязані до грецького обряду, були майже спольонізовані. Під впливом Покійного та Його заходами прихожани Ланцута не лише збудували величавий Народній Дім, де примістилися всі українські установи, але — і то головно молодь — вернулися до мови своїх прадідів. В. Й. П.

Чи знаєте Ви, кілько є неписьменних у Вашій громаді? Чи Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ“, що її видала „Просвіта“ в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її негайно! УЧІТЬ НЕПИСЬМЕННИХ!

Дописи.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ.

„Свято Моря“. Дня 18. 5. відбулося в читальні „Просвіти“ на Замарстинові „Свято Моря“, улаштуванням якого занялася молодь, згуртована при читальні. Програму свята почав міш. хор піснею „Чорне Море — Українське Море“ Я. Ярославенка. Потім ішли: глибоко опрацьований реферат п. Шевчука та деклямація п. Германа, який своїм мистецьким виконанням Шевченкового „Ченця“ впровадив публику в найбільше захоплення. На дальшу програму зложилися виступи місцевого муж. хору, який, хоча чисельно малий, вивязався зі свого завдання якнайкраще, доказуючи тим, що при добрій охоті хористів і диригента можна осягнути дуже гарні успіхи. Мішаним та мужеським хором диригував студ. К. Цепенда, якого заслугою є, що хор стоїть на такому високому рівні. Велику ролю в оживленні праці в читальні сповняє новий виділ, який під проводом невтомного голови о. Харшни М. не тільки надає напрям праці молодим, але й сам бере в ній активну участь. Дільниця замарстинівська потребує головно добрих провідників, які в таких тяжких обставинах як нинішні, якслід виwязувались би з наложеного на себе обовязку. Національним гимном закінчено це гарне свято, яке на приявних зробило найкраще вражіння.

Присутній.

Спорт.

ЗМАГАННЯ СОКІЛЬСЬКИХ НАКОЛЕСНИКІВ У ТЕРНОПОЛІ.

Дня 21. травня п. р. відбулися на трасі **Тернопіль-Озірна** і з поворотом — 45 км. — перші в цьому році українські наколесницькі змагання в Тернополі, що згуртували на старті 6 передових змагунів-наколесників (з котрих Василишин С., як нечлен „Сокола“ ставав поза конкурсом). Всі змагуни представлялися добре і без сліду втоми перебули під вітер невигідну трасу. Зараз по старті вибивається на перше місце **С. Василишин,** який веде весь час підчас змагань та осягає півметок в Озірній в часі 45 мінут, за ним Мозіль Я. — 46 мінут, відтак Лазута В. 46,5, Тавт І., Мрочковський Р. і Нестайко В. Як можна було сподіватися по формі, Василишин С., хоч не без труду, здобув перше місце в часі 1:38:15,8. Боротьбу за друге місце зводить у поворотній дорозі Мозіль Яр., Лазута Василь і Тавт Іван. Однак той останній недалеко півметку „ловить“ дефект (ломить керму колеса) і на направу тратить майже чверть години часу, що перерішує його осяг у змаганнях (а він був одним з кандидатів на першуна). Тимчасом **Лазута Василь,** використовуючи хоч ноги Мозіля Я., минає його і хоч двічі злітає йому ланцюг, осягає в добрій формі друге місце в часі 1:39:03,2, не маючи навіть мінути ріжниці від С. Василишина. Дальші змагуни прибули до мети в недалеких відступах часу, 3) **Мозіль Ярослав** 1:46:17,0, 4) **Мрочковський Роман** 1:48:20,5, 5) **Нестайко Василь** 1:49:09,7, **Тавт Іван** через дефект 2:17:10,0.

Судейська комісія мала три мотоциклі (санітарний М. Савуляка з д-ром В. Сочуком; судейський — С. Волішин і провіянтовий — Е. Мальковича). На півметку в Озірні комісію творили д-р Сай Тадей, місцевий лікар і п-і Любов Гірняк-Сеєва, дружина лікаря, обоє знані прихильники спорту. На старті і меті суддями були: нач. А. Луговий і Володимир Мозіль. Організація змагань справна.

АНГЛІЯЦІ ПРОГРАЛИ В БІЛГОРОДІ ЧЕРЕЗ... ЧАСНИК.

Як відомо футбольні змагання між репрезентаціями Англії та Югославії закінчилися несподіваною програною англійських футболістів 1:2.

Окремий кореспондент „Дейлі Експрес“ подає читачам свої враження з побуту в Югославії та заявляє, що програну англійців спричинили тільки їх слабі шлунки. „Дейлі Експрес“ подає на першій сторінці двошпальтовий наголовок „Часник переміг англійську дружину“. Зі статті виходить, що всі намагання англійців їсти сербські страви приправлені часником, були безуспішні. Англійські страви, що їх варено в горшках, які через постійний ужиток, були теж „імпреговані“ часником — теж годі було їсти. Тому теж — пише кореспондент „Дейлі Експресу“ — більшість грачів не могла зїсти ні разу „порядного“ обіду, що відбилося на фізичній кондиції англійців.

НІМЕЧЧИНА — ПОЛЬЩА 3:2.

У вівторок закінчилася у Варшаві міжнародня ситківкова стріча за чашу Дейвіса. Перемогла Німеччина, для якої вирішні пункти здобув Генкель.

—o—

Нові книжки й журнали

CERKOWNYJ SPIWANYK. Зредагував о. Роман Павлик. Видано заходом і накладом гр.-кат. Деканального Уряду в Залісю. Надруковано за дозволом Духовної Влади. Заліся 1939. 32-ка, стор. 84. Це малий співаничок надрукований латинкою для тих, що не знають української азбуки. В ньому є 100 ріжних пісень, наприкінці подана українська азбука у порівнанні з латинкою.

Кожний українець, кожна українка і кожна українська установа повинні вважати собі за національний обовязок і найбільшу честь належати до всенароднього Т-ва Рідна Школа і мати членську виказку.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Четвер 25. 5. год. 20. „Оборона Ковантиця".

Пятниця 26. 5. год. 20. „Ловці перел" — опера.

Субота 27. 5. год. 20. „Ріголетто" опера.

Театр Різнородностей.

Від понеділка 22. V. до четверга 25. V. театр нечинний.

Пятниця 26. V. год. 20. „Ми були молодші".

Субота 27. 5. год. 20. „Ми були молодші".

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЗОЛОЧІВ.

25. V. Премієра, комедія на 3 дії Кервицького п. н. „Муза на Офсайді". Постановка В. Блавацького.

Зі Золочева іде театр до Зборова і Тернополя.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ДОЛИНА:

25. V. Чарівна дівчина.

26. V. Конашевич-Сагайдачний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

МРАЗНИЦЯ:

26. 5. Пісня Бескиду

ТУСТАНОВИЧІ:

27. 5. Пісня Бескиду.

28. 5. Наталка Полтавка.

Український Хор Дм. Котка.

26. V. Явче.

27. V. Бурштин.

КІНА.

АМПІР: „Її коханий хлопець".

АПОЛЬО: „Король циганів".

АТЛЯНТИК: Аннабеля у фільмі „Готел дї Нор".

БАЙКА: „Пані міністер гуляє" та кольорова гротеска.

БАЛТИК: „Тавро минулого" і „Роберт і Бертранд".

ВАНДА: „Робінзон Крузо" і „Коли єси залюблена".

ГРАЖИНА: „Рена — Справа 777".

ЕВРОПА: „За недоковані провини".

КАСІНО: „Життєві омани".

КОПЕРНИК: „Панни на відданні" (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.

МАРУСЕНЬКА: „Безавхвені".

МЕТРО: „Ескапада", „Овоби кохання".

МІРАЖ: „Нага правда".

МУЗА: „Елізейські Поля".

ПАКС: „Стрілець з Бенгалії" і колір. додаток.

ПАЛЯС: „Материнство".

ПАТРІЯ: „8 панів із Оксфорду" („Моя маленька").

РАЙ: „100 днів Наполеона".

РІЯЛЬТО: „Інститутка" (Діна Дарбін).

РОКСІ: „Пригода під Парижом" та додатки.

СВІТ: „Палкі серця".

СВЯТОВІД: „Пісня засудженої" „Каліф з Багдаду".

СТИЛЕВЕ: „Небезпечне кохання" і ревія.

ТОН: „Поверх нема" і „Залога сміливців".

УТІХА: „Сліпий перевудок".

ХИМЕРА: „Четвірох на стійці".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Битва над Ізонцо"

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 25. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранііш. денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плити, 8.50 Біжучі вістки, 11.00 Для шкіл, 11.25 Плити, 11.30 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуд. авдиція, 14.00 Концерт бавльнь, 14.45 Господ. вістки, 14.50 Біржа, 15.00 „Гайзери" (для молоді), 15.15 Клопоти і поради (діяльог), 15.30 Орхестра, 16.00 Денник, 16.05 Госп. вістки, 16.20 Культ. життя села (для ліцеїв), 16.40 Концерт військ. орх., 17.15 Інформації, 17.20 „Йорданівські городці", 17.30 Органи, 17.55 Ворота Сходу (гутірка), 18.05 Біжучі вістки, 18.10 Концерт тріо, 18.30 Опер. арії, 19.00 Танк. орх., 20.00 Для села, 20.35 Інф. авд., 21.00 Скрипка, 21.30 „Наполеон" (відчит), 22.00 Спорт, 22.05 „Львівські образки" (трансм. з життя) 22.25 „Література політ. переміні, 22.35 Літерат. фрагменти, 23.00 Останні вістки.

ПЯТНИЦЯ, 26. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для гаадинь, 11.00 шкіл, 11.25 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Інформаційна газета в українській мові, 14.10 Плити, 14.30 „Вовк, пси і люди" (літ. фрагмент), 14.45 Госп. вістки, 14.50 Львів. біржа, програма, 15.00 Для молоді, 15.25 Спорт, 15.35 Обідня музика, 16.0 Денник, 16.20 Гутірка з недужими, 14.35 Фортепіян, 17.10 Рецитації, 17.20 Американські пісні, 17.40 Вартівня Дал. Сходу, 17.50 Біжучі вістки, 17.55 Камер. концерт, 18.30 Театр Уяви, 19.00 Концерт розривковий, 20.00 Для села, 20.35 Інформ. авдиції, 21.00 Ораторія Гайдна, 21.40 Нові течії — нові люди (відчит), 21.35 Квартет, 22.35 Літ. фрагмент, 22. Інформ. авд., 23.00 Кінець програми.

СУБОТА, 27. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранній денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плити, 8.50 Ранні вістки, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Плити, 14.30 Інформації, 14.45 Господ. вісті, 14.50 Розвиткові можливості півд.-східн. земель, 15.00 Театр Уяви (для дітей), 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.08 Госп. вісті, 16.20 Літ. хроніка, 16.37 Флейт, 17.00 Богослуження, 18.00 Хлїб. гутірка, 18.10 Спорт, 18.20 Розмова зі слухачами, 18.30 Для поляків зза кордону, 19.15 Концерт, 20.00 Апель поляглих, 20.35 Інформ. авдиції, 20.55 Спорт, 21.25 Концерт, 22.00 Останні вісти.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 25. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 21.00 Народ. музика, БЕРОМІНСТЕР 20.45 Сучасна музика, БРАТИСЛАВА 20.35 Пісні Белії (конц.), ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** 20.15 Радіокабарет, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 „Роберт Кох" радієві пісеньки, 21.00 Концерт, 22.30 Тріо Крайцера, ФЛЬОРЕНЦІЯ 21.00 Розривкова музика, 22.10 Танкова музика, ЛЬОНДОН 21.00 „Прапамия Донжуана" (муз. слух.), МІЛЯНО 21.00 „Пеер Гінт" Ібсена, МІНХЕН 21.00 Концерт солістів (Шуберт), ПРАГА 20.50 XI. Симфонія Бетовена, РИМ 21.00 „Корабель-привид" Вагнерівська опера, СОФІЯ 20.00 Розривк. музика, 21.00 Камер. концерт, 22.00 Танк. музика, СТУТГАРТ 20.00 Муз. слуховище, 22.30 Танк. музика.

ПЯТНИЦЯ, 26. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Спів, Берлін 20.15 Розривк. музика, БРАТИСЛАВА 21.00 Оперова музика, БУДАПЕШТ 19.30 „Вільний стрілець" Вебера, ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** 20.15 „Приборкування злосниці" опера Геца, ФРАНКФУРТ 20.15 Сольоспів Касселя, КЕНІГСБЕРГ 20.15 Концерт, ЛЯЙПЦІГ 20.15 „Птах Сольєди" ком. оп. Доніца, МІНХЕН 20.15 Концерт, ПАРІ ПТТ 20.15 Бетовен, СОФІЯ 19.45 „Осудження Фавста" оп. Берліоза, СТРАСБУРГ 20.30 „Христіян Колюмб" оп. Мільгавза.

СУБОТА, 27. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Народ. музика, 21.00 Концерт, БЕРЛІН 20.15 Веселий вечір, БРАТИСЛАА 19.30 Циганська орх., 20.20 Розр. музика, БРУКСЕЛЯ 20.00 „Шах королеві" оперетка, ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** 20.15 Вечір танку, КОПЕНГАГА 20.00 Концерт вокальний, КЕНІГСБЕРГ 20.15 Веселий святочний вечір, ЛЬОНДОН 19.30 Симфонія Сібеліюса, МІНХЕН 20.15 Веселий вечір, ПАРІ 20.30 Квінтет, ПРАГА 20.00 Великий розривк. концерт, СТРАСБУРГ 20.15 „В ритмі вальця", СОФІЯ 20.00 Концерт тріо, ШТОКГОЛЬМ 20.15 Радіо-кабарет, ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.15 „В темпі вальця" комедія.

Радіокутик.

75 ЛІТ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ.

З радієвих гутірок українською мовою, що ми їх почули, на окрему увагу — зогляду на свою тему — заслуговує гутірка Т. Чорнія про український театр. Мало до цього часу в радіо було авдицій, щоб заторкали за такі питання мистецького життя як театр. Тимто і Чорнієву гутірку про український театр слід визнати за щасливо подуману, бо вона запізнайомила гурт радіослухачів із взагалі мало відомою історією українського театру, поодинокими фазами його розвитку на поодиноких українських землях, та вказала нам на ту велитенську ролю українського театру як засобу розвивати українську культуру, будити національність, плекати сценічне мистецтво. Сама історія українського театру, коли не брати під увагу перших його зав'язків у 17-му столітті (інмедії, інтерлюдії, шкільна, вертепна драма) театру у сьогочасному розумінні почалась із виступом Котляревського в Наддніпрянщині в початках 19-го століття, а в середині цьогож століття в Галичині. І від тоді він уже ввесь час йшов двома різними, але ідейно однаковими шляхами. Найкращий його розвиток над Дніпром припадає на 90 рр. минулого століття, коли то жили й діяли Кропивницький, Заньковецькі, Затиркевич, Саксаганський, Садовський, Карпенко Карий; в Галичині ролю пробудника української національної культури відограв театр „Бесіда" у Львові, що в своїй історії має такі імена як Гриневецький, Плошевський, Біберовичі, Сталинки. Зовсім іншими шляхами пішов розвиток українського театру по війні, який чи то в Наддніпрянщині (Лесь Курбас „Березіль") чи у Галичині (Загаров) дійшов до вершка свого мистецького розвитку. Докладно про все це почули радіослухачі у дні 16-го травня в год. 14.30—14.45 у програмі львівської радіовисильні.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Біржа.

Львів, 23. травня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·92—90·92, Долари америк. 5·32·50—5·32·50, Долари канад. 5·29·00—5·29·00, Фльор. гол. 286·72—286·72, Франки франц. 14·13—14·12, Франки шв. 119·8?—12?·10, Фунти англ. 24·95—24·95, Гульд. данц. 100·25—100·25, Кор. данськ. 111·43—111·53, Корони норв. 12?·47—12?·?, Корони шведські 128·82—128·82, Ліри іт. 18·60—18·10, Марки фінляндські 11·?—11·02, Марки нім. срібні 89·50.

Акції.

Банк Польський 110·00, Цукор 35·00—36·00, Вугіль 32·50—33·50, Ліліпоп 89·00—89·00, Моджеїв 19·75—00·00, Островець 77·00—77·00, Стараховичі 53·50—54·00, Жирардів 50·00—00·00, Табербуш 60·50.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 80·00, серія 00·00—00·00, 2 ем. 81·?, серія 00·00—00·00, 5 конверсійна ?, 5 колійова 62·00—62·00, 4 прем. дол. ?, 4 консолідаційна 61·50—61·00.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 25. травня 1939.

Маслосоюз платив кооперативам від 22. травня за 1 кг. масла десер. без опакув. — зол. ?

за 1 кг. масла дес. бочк. та експорт. включно з опак. — зол. ?

Літра молока — сот. ?

1 кг. яєць — сот. ?

Тенденція на всі артикули удержана.

ОПОВІСТКИ.

Поминальне Богослуження за спокій душ директорів Тов. „Дністер" бл. п. **Д-ра Ярослава Кулачковського і Д-ра Степана Федака** відправиться з пятниці 26. травня ц. р. в год. 8. рано в Успенській церкві на яке запрошує **Дирекція „Дністра".**

Дирекція Ліцею гімназії СС. Василіянок у Станиславові (з правами держ. шкіл) вул. П. Скарги 17 приймає зголошення до вступних іспитів до всіх кл. гімназії та гуманіст. ліцея. До зголошень треба долучити: метрику, шкільне свідоцтво (річне правдоподібне учениці до іспиту), а до ліцею свідоцтво покінчення гімназії — та марку на відповідь або і (ближчі) ближчі інформації.

Дирекція Жін. Ліцею і Гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 5, тепер приймає зголошення до вступних іспитів: до кл. I, II, III гімн. і I. ліц. гум. відділу до 15. червня ц. р. Подання допущення до вступного іспиту до VI. гімн. і II. ліц. гум. і прир. ... подати до Кураторії Льв. Шк. Округа через Дирекцію гімназії або ліцею до 10. червня ц. р. Про речинець іспиту Дирекція повідомить інтересованих. При заведенні є зразково уладжений інтернат.

КУПНО — ПРОДАЖ

МАРКУ Карпатської України ... з печаткою „відкриття сойму" ... Львів I. Посте рестанте ... 26041/32.

НА ЧАСІ продуцент ... плавкарки, убрання, ... гардероба для дітей ... „Сьвіт Дитини", Львів, ...

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденції по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. ?
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. ?
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. ?
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. ?

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyi Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Ry...
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ри...